T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

ÇOCUKLARDA YETKİNLİĞİ GELİŞTİRMENİN PSİKOLOJİK ÖZELLİKLERİ ENVANTERİNİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI: GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hacer ÇETİN
0009-0006-6817-8544

BURSA - 2024

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

ÇOCUKLARDA YETKİNLİĞİ GELİŞTİRMENİN PSİKOLOJİK ÖZELLİKLERİ ENVANTERİNİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI: GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hacer ÇETİN
0009-0006-6817-8544

Danışman
Doç. Dr. Recep GÖRGÜLÜ

BURSA- 2024

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Hacer ÇETİN

09/02/2024

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS BENZERLİK YAZILIM RAPORU

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 16/01/2024

Tez Başlığı / Konusu:
"Çocuklarda yetkinliği geliştirmenin psikolojik özellikleri envanterinin türkçeye uyarlanması: geçerlilik ve güvenirlik çalışması"

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam xv + 44 sayfalık kısmına ilişkin, 16/01/2024 tarihinde şahsım tarafından *Turnitin* adlı intihal (benzerlik) tespit programından (Turnitin)* aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 18'dir.

Uygulanan filtrelemeler:
1- Kaynakça hariç
2- Alıntılar hariç/dahil
3- 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esaslarını inceledim ve bu Uygulama Esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal (benzerlik) içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Tarih ve İmza
16/01/2024

Adı Soyadı:	HACER ÇETİN
Öğrenci No:	802110003
Anabilim Dalı:	BEDEN EĞTİMİ VE SPOR
Programı:	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ
Statüsü:	☒ Y.Lisans ☐ Doktora

Danışman
Doç. Dr. Recep GÖRGÜLÜ
16/01/2024

TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK ONAYI

"Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterinin Türkçeye Uyarlanması: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması" adlı Yüksek Lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan	Danışman
Hacer ÇETİN	Doç. Dr. Recep GÖRGÜLÜ

Ana Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. Nimet Haşıl Korkmaz

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı'nda 802110003 numara ile kayıtlı Hacer ÇETİN'in hazırladığı "Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterinin Türkçeye Uyarlanması: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması" konulu Yüksek Lisans çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 09.02.2024 günü 10:00-11:00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin başarılı olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

Sınav Komisyonu Başkanı
Prof. Dr. Ramiz Arabacı
Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye
Doç. Dr. Recep Görgülü
Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye
Doç. Dr. Ender Şenel
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ÖN SÖZ

Yüksek lisans eğitimimde bana rehberlik eden, değerli bilgi ve deneyimleriyle tezime katkı sağlayan, verimli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sunan, her zaman örnek aldığım ve öğrencisi olmaktan onur duyduğum danışmanım Doç. Dr. Recep GÖRGÜLÜ'ye teşekkür ederim. Yüksek lisans eğitimim boyunca her daim desteğini esirgemeyen çok değerli arkadaşım Arş. Gör. Hilal ORUÇ'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Hacer Çetin

ÖZET

Yazar	Hacer ÇETİN
Üniversite	Bursa Uludağ Üniversitesi
Enstitü	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Ana Bilim Dalı	Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı
Tezin Niteliği	Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı	xv+44
Mezuniyet Tarihi	
Danışmanı	Doç. Dr. Recep GÖRGÜLÜ

ÇOCUKLARDA YETKİNLİĞİ GELİŞTİRMENİN PSİKOLOJİK ÖZELLİKLERİ ENVANTERİNİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI: GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI[1]

Yetenek gelişim sürecinden en verimli şekilde yararlanmak isteyen sporcular genç yaşlardan itibaren psikolojik özelliklerini geliştirmeye başlamalıdır. Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanteri (ÇYGPÖE) sporcuların ihtiyaç duyduğu zihinsel özelliklerin tam bir değerlendirmesini sağlayabilir. Bu çalışmanın amacı ÇYGPÖE'nin Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini Türk sporcularda incelemektir. Laureys ve arkadaşları (2021) tarafından geliştirilen envanter, sırasıyla performans endişeleri, sosyal destek, imgeleme ve aktif hazırlık, başarısızlığı yönelik olumsuz tepki ile öz-kontrol ve yönetim olmak üzere toplam 5 alt boyut ve 51 maddeden oluşmaktadır. Envanterin çeviri sürecinde Beaton ve diğerleri (2000) tarafından önerilen 5 aşamalı yöntem uygulanmıştır. Çalışma için yaşları 7 ile 13 ($Ort_{yaş}$=11.75) arasında olan farklı 13 (6 takım; 7 bireysel) spor dalında yarışan 287 (167 erkek; 120 kız) sporcu seçilmiştir. Türkçe versiyonda yer alan maddelerin çocuklarda yetkinliği geliştirmenin psikolojik özelliklerini değerlendirmek için uygun olup olmadığını değerlendirmek üzere altı spor psikolojisi uzmanından dönüt alınmıştır.

[1]Bu çalışma SYL-2023-1333 kodlu Lisansüstü tez projesi kapsamında Bursa Uludağ Bilimsel Araştırma Projesi Birimi (BAP) tarafından desteklenmektedir. (Ek-6)

Verilerin analizinde JASP 0.17.1 paket programı kullanılmıştır. Ölçme aracının uyum indekslerinin hesaplanması için Doğrulayıcı Faktör Analizi kullanılmıştır. 5 faktörlü modelin uyum indekslerini hesaplamak için CFI, TLI, RMSEA ve SRMR değerleri dikkate alınmıştır. İstatistik programında maddeler orijinal ölçme aracındaki gibi faktörlere dağıtıldıktan sonra ikincil düzey faktör yapısı oluşturulmuştur. Analiz yöntemi olarak diyagonel ağırlıklı en küçük kareler (DWLS) yöntemi seçilmiştir. Veriler normal dağılım göstermediğinde modellerin uyum indekslerini hesaplamada DWLS yöntemi maksimum olabilirlik (ML) yönteminden daha doğru sonuçlar vermektedir. Analizler, modelin mükemmel uyuma sahip olduğunu göstermiştir [x2=1815,274, df=1201, x2/df=1,51, CFI=0,94, TLI=0,94, RMSEA=0,04 (95%CI:0,03-0,04), SRMR=0,07]. Ölçme aracının faktör yükleri istatistiksel olarak anlamlıdır. İkincil seviye faktör analizinde alt boyutların parametre tahminleri ise Performans Endişeleri, Sosyal Destek, İmgeleme ve Aktif Hazırlık, Başarısızlığa Yönelik Olumsuz Tepki ve Öz-Kontrol ve Yönetim boyutları için sırasıyla 0,90, 0,87, 0,23, 0,89, 0,79 şeklindedir.

Analiz sonuçları, özellikle 7-13 yaş arası çocuklarda yetkinliği geliştirmenin psikolojik özellikleri envanterinin Türkçe formunun sporcuların ihtiyaç duyduğu zihinsel özelliklerin değerlendirmesinde geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir. Envanter, sporcuların yetenek geliştirme sürecinin ilk aşamalarından itibaren ihtiyaç duyulan psikolojik özellikleri belirleyip, takip etmek ve hatta geliştirmek için ilk biçimlendirici değerlendirme araçlarından biri olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: gelişim, özellik, psikoloji, spor, yetenek.

ABSTRACT

Name and Surname	Hacer ÇETİN
University	Bursa Uludag University
Institution	Institute of Education Sciences
Fıeld	Physical Education and Sports
Degree Awarded	Master Degree
Page Number	xv+44
Degree Date	
Supervisor	Assoc. Prof. Recep GORGULU

THE ADAPTATION STUDY OF THE PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF DEVELOPING EXCELLENCE IN CHILDREN INVENTORY INTO TURKISH: RELIABILITY AND VALIDITY STUDY[2]

Athletes, who want to benefit most optimally from the talent development pathway, should start developing their psychological characteristics at a young age. The Psychological Characteristics Developing Excellence Questionnaire for Children (PCDEQ-C) can provide a full assessment of the mental characteristics athletes need. The aim of this study is to examine the psychometric properties of the Turkish version of the PSDEQ-C. The inventory developed by Laureys et al. (2021) consists of 5 factors and 51 items, respectively: performance worries, social support, imagery and active preparation, adverse response to failure, and self-directed control and management. During the translation process of the questionnaire, the 5-stage methodology suggested by Beaton et al. (2000) was used in the present study. 287 (167 boys; 120 girls) athletes, aged between 7 and 13 ($Mean_{age}$ = 11.75), competing in 13 different (6 team; 7 individual) sports were selected for the current study. We obtained feedback from six sport psychology experts to evaluate whether the items in the Turkish version were suitable for assessing the psychological characteristics of developing excellence for children.

[2]This study is supported by Bursa Uludağ University Scientific Research Project Unit (BAP) within the scope of the postgraduate thesis project coded SYL-2023-1333.

We used the JASP 0.17.1 package program to analyse the data. Confirmatory Factor Analysis (CFA) was used to calculate the fit indices of the measurement tool. CFI, TLI, RMSEA and SRMR values were taken into account to calculate the fit indices of the 5-factor model. After the items were distributed to the factors in the statistical program as in the original measurement tool, a secondary factor structure was created. Diagonally weighted least squares (DWLS) method was chosen as the analysis method. When the data do not show a normal distribution, the DWLS method gives more accurate results than the Maximum Likelihood (ML) method in calculating the fit indices of the models. Analyses showed that the model had excellent fit [x2=1815.274, df=1201, x2/df=1.51, CFI=0.94, TLI=0.94, RMSEA=0.04 (95%CI:0 .03-0.04), SRMR=0.07]. The factor loadings of the measurement tool are statistically significant. In the secondary level factor analysis, the parameter estimates of the factors were 0.90, 0.87, 0.23, 0.89, and 0.79 for the performance worries, social support, imagery and active preparation, adverse response to failure, and self-directed control and management dimensions, respectively.

The results show that the Turkish form of the PCDEQ-C is a valid and reliable measurement tool in the evaluation of the mental characteristics needed by athletes. The first steps in the validation process of the Turkish PCDEQ-C, suggest that this questionnaire could be a useful and reliable tool to assess the developmental psychological characteristics of 7-to-13-year-old athletes. The questionnaire is one of the first formative assessment tools to monitor and develop the psychological characteristics needed during the earliest talent development stages of a young athlete.

Keywords: characteristic, development, psychology, sport, talent.

İÇİNDEKİLER

TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK ONAYI ..... **iii**

ÖN SÖZ ..... **v**

ÖZET ..... **vi**

ABSTRACT ..... **viii**

İÇİNDEKİLER ..... **x**

1. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Çalışmanın Arka Planı 1

1.2. Problem Durumu 1

1.3. Araştırma Soruları ve Hipotezler 2

1.4. Araştırmanın Amacı ve Önemi 2

1.5. Varsayımlar 3

1.6. Sınırlılıklar 3

2.BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Yetenek 4

2.1.1. Yetenek Türleri 4

2.1.2. Yeteneğin Bileşenleri 4

2.1.3. Yeteneğin Geliştirilmesi 5

2.2. Sporda Yetenek Seçimi 5

2.2.1. Spor Yapan Çocuklarda Yetenek Seçimi 7

2.3. Çocuklarda Spor 8

2.3.1. Çocukların Spora Başlama Dönemleri 9

2.4. Sporda Özelleşme 9
2.5. Temel Hareket Eğitimi 11
2.5.1. Temel Hareket Eğitiminde Beden Eğitiminin Yeri 12
2.6. Sporda Psikolojik Özellikler 13
2.6.1. Sporda Psikolojik Özellikleri Etkileyen Faktörler 13
2.6.2. Sporda Yetkinliği Geliştirmek İçin Psikolojik Özellikler 13
2.6.2.1. Performans Endişeleri. 13
2.6.2.2. Sosyal Destek 14
2.6.2.3. Aktif Hazırlık ve İmgeleme. 14
2.6.2.4. Başarısızlığa Olumsuz Tepki. 14
2.6.2.5. Özerk Kontrol ve Yönetim 14

3.BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli 15
3.2. Araştırma Etiği 15
3.3. Evren ve Örneklem 15
3.3.1. Katılımcının çalışmaya dahil edilme kriterleri 15
3.3.2. Katılımcının çalışmaya dahil edilmeme kriterleri 15
3.3.3. Katılımcının çalışmadan çıkarılma kriterleri 16
3.4. Veri Toplama Araçları 16
3.4.1. Veli Onam Formu 16
3.4.2. Kişisel Bilgi Formu 16
3.4.3. Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmek için Psikolojik Özellikler Envanteri 16
3.4.4.ÇeviriAşaması 16
3.5. Uygulama Prosedürü 17
3.6. İstatistiksel Analiz 17

4. BÖLÜM

BULGULAR

4.1. Katılımcılar……...…18

4.2. Analizler 18

4.3. Bulgular 18

5. BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma 23

5.2. Sonuç 25

5.3. Öneriler 26

KAYNAKÇA 27

EKLER 33

EK 1: Veli Onam Formu 34

EK 2: Kişisel Bilgi Formu 35

EK 3: Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikler Envanteri 36

EK 4: Etik Kurul İzin Yazısı 38

EK 5: Tez Öneri Formu 39

EK 6: BAP Kabul Yazısı 40

EK 7: Milli Eğitim Araştırma İzin Yazısı 41

EK 8: Kongre Katılım Sertifikası 42

EK 9: Kongre Katılım Sertifikası 2 43

ÖZ GEÇMİŞ 44

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo *Sayfa*

1 Çalışmaya katılan katılımcıların demografik bilgileri.....19

2 Ölçme aracının parametre tahminleri ve faktör yükleri.....20

3 Ölçme aracının ikincil düzey faktör analizine ilişkin parametre tahminleri.....22

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil *Sayfa*

1 ÇYGPÖE' nin ikinci düzey doğrulayıcı faktör analiz diyagramı……...…19

KISALTMALAR LİSTESİ

CFI	: Karşılaştırmalı uyum indeksi
ÇYGPÖE	: Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanteri
DWLS	: Diyagonel ağırlıklı en küçük kareler
RMSEA	: Yaklaşık Hataların Ortalama Karekökü
SRMR	: Hata Kareleri Ortalamasının Karekökü
TLI	: Normlu olmayan uyum indeksi

1. BÖLÜM
GİRİŞ

1.1. Çalışmanın Arka Planı

Sportif performansta en yüksek rekabet düzeyine giden yolun dinamik, karmaşık ve oldukça zorlu olduğu bilinmektedir. Bu süreçte sporcuların sadece ilgili spor branşının teknik ve fiziksel özelliklerini değil, aynı zamanda optimal performansa ulaşmak için psikolojik özellikleri de geliştirmeleri gerektiği bilinmektedir. Bu durum alanyazında açıkça yetenek geliştirme süreci olarak kabul edilmektedir (Hill ve diğerleri, 2019).

Yetenek geliştirme sürecinin çok boyutlu ve uzun soluklu bir süreç olduğu göz önüne alındığında, bir sporcunun potansiyelini optimal performansa dönüştürme becerisini destekleyen birçok psikolojik özelliğin olduğu bilinmekle birlikte bu özellikler sporcudan sporcuya bireysel farklılıkları doğrultusunda değişiklik gösterebilir. Yapılan araştırmalarda, çocukların psikolojik özelliklerinin sportif yetenek gelişiminde önemli bir belirleyici olduğu bulgulanmıştır (Allen ve diğerleri, 2013; MacNamara ve Collins, 2013). Yapılan bu araştırmalar psikolojik özelliklerin sportif yetenek gelişiminde nihai yetişkin performansının belirleyicisi olarak diğer fiziksel ve branşa özgü teknik özelliklerin yanı sıra önemli bir faktör olduğunu öne sürmektedir (MacNamara ve Collins, 2011). Pek çok araştırmacı tarafından belirtildiği gibi, ideal psikolojik özellikler; hedef belirleme, kendini organize edebilme, branşa özgü bağlılık, imgeleme tekniklerinin kullanımı, öz farkındalık ve diğer psikolojik özellikler gibi olumlu veya uyarlanabilir özellikler içermelidir (Greenglass ve Fiksenbaum, 2009).

Geleceğin elit sporcularının sahip olabileceği doğal yeteneklerin ve yetenek geliştirme sürecinde rol oynayabilecek çevresel faktörlerin yanı sıra, Gagne (2004) ayrıca sporcuların farklılaştırılmış üstün yetenek ve yetenek modelinde ihtiyaç duydukları psikolojik özelliklere vurgu yapmaktadır. Benzer şekilde, elit seviyede üstün başarılara imza atan sporcuların son derece kusursuz psikolojik becerilere sahip oldukları ve bu sporcuların yoğun baskı altında karşılaşılan zorlukların üstesinden gelebildikleri bilinmektedir (Collins ve diğerleri, 2009). Bu sözü edilen psikolojik özellikleri geliştirmek için yapılacak çalışmalar ile bu psikolojik özelliklerin neler olduğu ve olabileceğinin belirlenmesine ihtiyaç vardır. Bilgimiz dahilinde ülkemizde spor yapan çocukları yetkinliklerini geliştirmek için ihtiyaç duyulan psikolojik özelliklerin belirlenmesine yönelik yapılan herhangi bir araştırma yoktur.

1.2. Problem Durumu

Yetkinliklerini geliştirmek için ihtiyaç duyulan psikolojik özelliklerin belirlenmesine yönelik Hill ve arkadaşları (2015) tarafından sadece ergen (10-15 yaş) sporcular için geliştirilen Yetkinliği Geliştirmek için Psikolojik Özellikler-2 (PCDEO2) ölçeği

bulunmaktadır. Ancak yetenek geliştirme modeli doğrultusunda bu psikolojik becerilerin daha erken yaş grubunda anlaşılmasına katkıda bulunmamaktadır. Yetenek gelişiminde daha erken yaştaki fiziksel ve psikolojik becerilerin özellikle anlaşılması gerekmektedir. Bu sebepten dolayı 7-13 yaş arası çocuklarda psikolojik özelliklerin anlaşılabilmesi için PCDEQ-2 ye dayalı bir envanter olan PCDEQ-C Laureys ve arkadaşları (2021) tarafından geliştirilmiştir. Yetkinliği geliştirmenin özellikle daha alt yaş gruplarında önemi düşünüldüğünde bu envanterin ülkemizdeki çocukların psikolojik özelliklerini belirlemede faydalı olacağı düşünülmektedir. Dolayısı ile bu çalışma, 7-13 yaş arası Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmek için Psikolojik Özellikler Envanterinin (ÇYGPÖE/ PCDEQ-C) faktör yapısını ve güvenirliğini incelemede Türkiye'de ilk adımı atmayı, psikolojik becerilerin gelişimini ölçmesine ve izlemesine olanak sağlayacak biçimlendirici bir değerlendirme aracı geliştirmeyi amaçlamıştır. Sonuç olarak, çocuklarda yetkinliği geliştirmek için psikolojik özellikler envanterinin Türkçeye uyarlanması ve geçerlilik-güvenirlik çalışmalarının sınanması bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

1.3. Araştırma Soruları ve Hipotezler

Araştırma Sorusu 1: 7 ve 13 yaş arasında spor yapan çocukların, Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterinin Türk kültürü için geçerliği var mıdır?

H0: 7 ve 13 yaş arasında spor yapan çocukların, Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterinin Türk kültürü için geçerliği yoktur.

H1: 7 ve 13 yaş arasında spor yapan çocukların, Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterinin Türk kültürü için geçerliği vardır.

Araştırma Sorusu 2: 7 ve 13 yaş arasında spor yapan çocukların, Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterinin Türk kültürü için güvenirliği var mıdır?

H0: 7 ve 13 yaş arasında spor yapan çocukların, Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterinin Türk kültürü için güvenirliği yoktur.

H1: 7 ve 13 yaş arasında spor yapan çocukların, Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterinin Türk kültürü için güvenirliği vardır.

1.4. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmada kullanılacak envanterin Türkçeye uyarlanmış formu ile henüz karşılaşılmadığı gibi yapılan herhangi bir çalışma görülmemiştir. Bu bağlamda, 7-13 yaş arası Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmek için Psikolojik Özellikler Envanterinin (ÇYGPÖE) faktör

yapısını ve güvenirliği incelenecektir. Ayrıca psikolojik becerilerin gelişimini ölçmeye ve izlemeye olanak sağlayacak biçimlendirici bir değerlendirme aracı geliştirilmesi amaçlamıştır.

Sportif performansta en yüksek rekabet düzeyine giden yolun dinamik, karmaşık ve oldukça zorlu olduğu bilinmektedir. Bu süreçte sporcuların sadece ilgili spor branşının teknik ve fiziksel özelliklerini değil, aynı zamanda optimal performansa ulaşmak için psikolojik özellikleri de geliştirmeleri gerektiği bilinmektedir. Bu durum alanyazında açıkça yetenek geliştirme süreci olarak kabul edilmektedir (Hill ve diğerleri, 2019).

1.5. Varsayımlar

a. Katılımcıların kişisel bilgi formuna verdiği cevaplar doğru varsayılmıştır.
b. Katılımcıların Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikler Envanterine verdiği cevaplar doğru varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

a. Araştırma Bursa ili ile sınırlıdır.
b. Araştırma; 167 erkek, 120 kadın toplam 287 kişi ile sınırlandırılmıştır. Her ne kadar cinsiyet değişkenine göre dengeli bir katılımcı dağılımı gözetilmeye çalışılsa da çalışmaya dahil edilen kadın ve erkek sporcuların sayısı birbirine eşit değildir.
c. Araştırmada yer alan katılımcıların yaş aralığı, 7-13 olarak sınırlandırılmıştır.
d. Araştırmaya katılan sporcuların, lisanlı olmaları ile sınırlandırılmıştır.

2.BÖLÜM
KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Yetenek

Yetenek, en az bir yetkinlik alanında (örneğin zeka veya motor aktivite gibi) yüksek derecede gelişmiş, kısmen genetik, doğal yeterlilikler ve becerilere sahip olma olarak tanımlanmaktadır (Heller ve Perleth, 2008).

2.1.1. Yetenek Türleri: Yetenek, doğal yetenek ve geliştirilen yetenek olarak ikiye ayrılabilir. Doğal yetenek, doğuştan gelen yetenekler ve özelliklerdir. Bu yetenekler, kişinin belirli bir alanda başarılı olma olasılığını artırabilir. Örneğin, bazı insanlar doğuştan gelen bir müzikal yeteneğe sahip olabilirler. Bu insanlar, diğerlerinden daha kolay müzik öğrenme ve müzik yapma konusunda daha başarılı olma eğilimindedir.

Geliştirilen yetenek ise, pratik ve deneyim yoluyla geliştirilen yeteneklerdir. Bu yetenekler, kişinin belirli bir alandaki başarısını artırabilir. Örneğin, bir sporcu, düzenli antrenman yaparak fiziksel yeteneklerini geliştirebilir. Bu sporcu, diğerlerinden daha iyi performans gösterme ve yarışmalarda daha başarılı olma eğilimindedir (Ericsson ve diğerleri, 1993).

2.1.2. Yeteneğin Bileşenleri: Yetenek, genellikle doğal yetenekler, zihinsel yetenekler, motivasyon ve fırsat gibi bir dizi bileşenden oluştuğu düşünülmektedir (Benjamin, 2017; Ceci ve Williams, 2008).

- ***Doğal yetenekler:*** Doğal yetenekler, kişinin belirli bir alanda başarılı olma olasılığını artıran doğuştan gelen yetenekler ve özelliklerdir. Bu yetenekler, fiziksel yetenekler, bilişsel yetenekler, sanatsal yetenekler ve sosyal yetenekler gibi çeşitli kategorilere ayrılabilir (Benjamin, 2017).
- ***Zihinsel yetenekler:*** Zihinsel yetenekler, kişinin öğrenme ve problem çözme becerileri gibi bilişsel yeteneklerdir. Bu yetenekler, kişinin belirli bir alanda başarılı olmasını sağlar. Örneğin, iyi bir matematikçi olmak için güçlü bir sayısal yeteneğe ihtiyaç vardır (Ceci ve Williams, 2008).
- ***Motivasyon:*** Motivasyon, kişinin bir alanda başarılı olmak için istekliliği ve çalışmasıdır. Motivasyon, kişinin yeteneklerini geliştirmek için gerekli çabayı göstermesini sağlar (Ceci ve Williams, 2008).
- ***Fırsat:*** Fırsat, kişinin yeteneklerini geliştirmek için gerekli kaynakları ve fırsatlara sahip olmasıdır. Fırsat, kişinin belirli bir alanda başarılı olma olasılığını artırabilir. Örneğin, bir sporcu, iyi bir antrenör ve kaliteli ekipmana sahip olmak için fırsata ihtiyaç duyar (Ceci ve Williams, 2008).

2.1.3. Yeteneğin Geliştirilmesi: Yetenek, pratik ve deneyim yoluyla geliştirilebilir. Ericsson ve diğerleri (1993) tarafından yapılan bir araştırmada, uzmanlık düzeyine ulaşmak için uzun süreli, yoğun ve özelleştirilmiş pratiğin gerekli olduğu bulunmuştur. Bu araştırmaya göre, bir alanda uzmanlaşmak için en az 10.000 saatlik pratik gereklidir (Ericsson ve diğerleri, 1993).

Yeteneğin geliştirilmesi için yapılabilecek bazı şeyler şunlardır:

- ***Hedefler belirlemek:*** Hedefler, kişinin motivasyonunu ve odaklanmasını arttırabilir.
- ***Geri bildirim almak:*** Geri bildirim, kişinin eksikliklerini fark etmesini ve bu eksiklikleri gidermek için çalışmasını sağlayabilir.
- ***Düzenli pratik yapmak:*** Pratik, kişinin yeteneklerini geliştirmenin en etkili yoludur.
- ***Bir mentor bulmak:*** Bir mentor, kişinin gelişimine destek ve rehberlik sağlayabilir.

2.2. Sporda Yetenek Seçimi

Sporda yetenek seçimi, belirli bir sporda başarılı olma potansiyeline sahip bireyleri belirleme sürecidir. Sporda yetenek seçimi, aşağıdakiler gibi çeşitli nedenlerle önemlidir:

- Yeteneği erken yaşta belirlemek ve geliştirmek, performansı iyileştirmeye ve sporda katılımı artırmaya yardımcı olabilir.
- Yetenekli sporculara, tam potansiyellerine ulaşmaları için gerekli eğitimi ve desteği sağlamak için fırsatlar sağlayabilir.
- Çeşitli geçmişlerden gelen yetenekli sporcuları belirlemek ve geliştirmek, daha kapsayıcı ve adil bir spor ortamı yaratmaya yardımcı olabilir.

Sporda yetenek seçimi için kullanılabilecek çeşitli yöntemler vardır, bunlar arasında:

- ***Gözlem:*** Bu, sporcuların belirli görevleri veya becerileri yerine getirirken gözlemlenmesini içerir.
- ***Test:*** Bu, sporcuların fiziksel, bilişsel veya psikolojik yeteneklerini değerlendirmek için standartlaştırılmış testlerin kullanılmasını içerir.
- ***Biyobelirteçler:*** Bu, belirli genetik veya fizyolojik özellikleri olan bireyleri belirlemek için fizyolojik veya genetik belirteçlerin kullanılmasını içerir.

En iyi sporda yetenek seçim yöntemi, spor türüne ve programın belirli hedeflerine bağlı olarak değişecektir. Örneğin, jimnastik veya artistik buz pateni gibi belirli beceriler

veya teknikler gerektiren sporlarda gözlem daha uygun bir yöntem olabilir. Hız veya güç gibi genel fiziksel yetenekler gerektiren sporlarda test daha uygun bir yöntem olabilir. Dayanıklılık veya boy gibi belirli genetik veya fizyolojik özelliklere bağlı olan sporlarda biyobelirteçler daha uygun bir yöntem olabilir.

Sporda yetenek seçimi, dikkatli planlama ve uygulama gerektiren karmaşık bir süreçtir. Yeteneği belirlemek için çeşitli yöntemleri kullanmak ve uygun yöntemleri seçerken programın belirli hedeflerini dikkate almak önemlidir.

Sporda yetenek seçiminde dikkate alınan bazı temel faktörler şunlardır:

- ***Fiziksel yetenekler:*** Bu, hız, güç, güç, çeviklik, koordinasyon ve denge gibi faktörleri içerir.
- ***Bilişsel yetenekler:*** Bu, zeka, problem çözme becerileri ve karar verme becerileri gibi faktörleri içerir.
- ***Psiko-sosyal faktörler:*** Bu, motivasyon, bağlılık ve direnç gibi faktörleri içerir.

Spor performansında yetenek tanımlama ve geliştirme, özellikle son yirmi yılda giderek daha fazla önem kazanmıştır (Sarmento ve diğerleri, 2018). Bilimsel araştırmalarda, uzun süreli ve doğrusal olmayan yetenek tanımlama ve geliştirme süreçleri, sporun elit performansını destekleyen nitelikler ve antrenörlerin spor sistemi içinde yetenekli sporcuların gelişimini nasıl kolaylaştırabilecekleri tartışılmaktadır (Baker ve diğerleri, 2020). Ancak, yetenek tanımlama ve geliştirme konusundaki sürekli ilgi, uygulamalı ve teorik yetenek tanımlama modellerinin sürekli düşük öngörü değerini yansıtıyor olabilir (Till ve Baker, 2020).

Yetenek bulmak, işe almak ve bu yetenekleri bünyede tutmak dünya çapında bir zorluktur. Bu durum, özellikle spor kulüpleri ve ulusal federasyonlar için geçerlidir. Çünkü bu kurumlar sıklıkla, kendi iç sistemlerindeki yetersizlikler nedeniyle potansiyel olarak değerli buldukları kişileri kaybetmektedirler (Koz ve diğerleri, 2012).

Çağdaş spor sistemlerinin çoğunda, katılımcılar çocukluk ve ergenlikteki gelişimsel farkları azaltmak için yıllık yaş gruplarına ayrılır. Yaş grupları yaşa göre özellikleri eşleştirmek için idealdir, ancak sınırlamaları vardır. Örneğin, aynı yaşta olan çocuklar, gençlerde olgunlaşma göstergesi olan iskelet olgunluğu açısından 5-6 yıl kadar farklılık gösterebilir (Saward ve diğerleri, 2016). Çoğu spor federasyonu, genç sporcuları şu anki yarışma sonuçlarına göre seçer, gelişim potansiyellerini değerlendirmez. Bu durum, birçok yetenek seçim sürecinin genç yetenekleri değerlendirirken önemli göstergeleri göz ardı ettiğini gösterir (Romann, 2020). Bu eksiklikler nedeniyle birçok spor kulübü, akademi ve

federasyon, bio-banding veya yetenek seçiminde olgunlaşma durumu, doruk boy hızı gibi yeni stratejiler eklemeyi taahhüt etmiştir (Arede ve diğerleri, 2021).

2.2.1. Spor Yapan Çocuklarda Yetenek Seçimi: Çocuklarda spor alanında yetenek seçimi süreci, önemli tartışmalar ve araştırmalar konusudur. Anahtar noktalar ve dikkat edilmesi gerekenler arasında şunlar bulunmaktadır:

- ***Erken Yaşta Yetenek Tanımlama:*** Çocuk sporcular arasında erken yaşta yetenek tanımlamanın sınırlamaları ve potansiyel tuzakları üzerine bir tartışma bulunmaktadır. İdeal spor programının erken yetenek seçimine değil, yetenek gelişimine odaklanması gerektiği önerilmektedir (Grove, 2016).
- ***Bilimsel Perspektif:*** Modern bakış açısıyla yetenek tanımlama, çocukların belirlenen parametrelere dayanarak sporlara katılmalarını teşvik etmeyi içerir. Ancak, genç çocuklar arasında uzun vadeli yeteneği güvenilir bir şekilde tahmin etmenin mümkün olmayabileceği kabul edilmektedir.
- ***Yetenekli Çocuklara Destek ve Zorluklar:*** Yetenekli sporcular, çocuklar da dahil olmak üzere çeşitli zorluklarla karşılaşır ve spor ortamlarının gelişimleri için yeterli desteği sağlaması önemlidir. Bu destek, sadece spordan öteye geçer ve çocuğun genel iyi oluşunu ve eğitim aldıkları ve yarıştıkları ortamı kapsar (Wrang ve diğerleri, 2021).
- ***Genetik ve Yetenek Seçimi:*** Sporlarda yetenek seçiminde genetiğin rolü araştırılmıştır. Genetik faktörlerin spor performansındaki önemi kabul edilirken, çok boyutlu aktivite eğitimi ve genetik faktörlerin daha yüksek performans seviyelerine ulaşmada rolü de dikkate alınmalıdır.

Spor bağlamında çocuklarda yetenek seçimi süreci, karmaşık ve çok yönlü bir konudur. Yetenek tanımlama ve seçimine yönelik en etkili yaklaşımlar, yetenekli çocukların karşılaştığı zorluklar ve spor performansında genetik faktörlerin rolü konusunda devam eden tartışmalar ve araştırmalar bulunmaktadır. Çocuğun genel iyi oluşunu ve uzun vadeli gelişimini, aynı zamanda sporlarda yetenek seçimini etkileyebilecek bilimsel ve genetik faktörleri göz önünde bulunduran bütüncül bir yaklaşım önemlidir.

Çocuklarda yetenek tanımlama ve seçimi, spor, müzik ve sanat gibi çeşitli alanlarda önemli bir süreçtir. Yetenek arayışının en iyi zamanı çocukluktur, çünkü uygun destekle gelişebilen çocuklar, gelecekte daha büyük başarılar ve ödüller için yetiştirilebilir. Modern bakış açısıyla yetenek tanımlama, çocukların en çok başarılı olabilecekleri sporları belirli parametrelere göre seçmelerini teşvik etme sürecidir. Yetenekler sadece resim çizme veya şarkı söyleme gibi geleneksel alanlarda olmak zorunda değildir ve yetenek tanımlama,

gelecekteki mükemmelliği öngören niteliklere sahip genç çocukları bulmayı ifade eder. Sporda, yetenek tanımlama giderek daha fazla önem kazanmış ve takımlar, başarıya ulaşmalarına yardımcı olacak en iyi yetenekleri kazanmak için çabalıyor ve bu süreç genç yaşlarda başlıyor. Sporda mükemmelliği sürdürmenin bilimsel perspektifi, tespit, seçim ve gelişim olarak ayrılır.

Çocuklarda yetenek seçimi, spor performansında giderek daha fazla önem kazanan bir süreçtir. Bu süreç, uzun vadeli ve doğrusal olmayan yetenek tanımlama ve geliştirme süreçlerini, sporun elit performansını destekleyen nitelikleri ve antrenörlerin yetenekli sporcuların gelişimini nasıl kolaylaştırabileceklerini tartışmaktadır (Sarmento ve diğerleri, 2018; Baker ve diğerleri, 2020). Yetenek tanımlama ve geliştirme üzerine yapılan araştırmalar, özellikle göreceli yaş, büyüme, olgunlaşma ve eğitim yaşı gibi önemli faktörleri yeterince dikkate almayan antrenörler ve paydaşlar için eleştirel sonuçlar ortaya koymaktadır (Rubia ve diğerleri, 2012; Lloyd ve diğerleri, 2014; Arede ve diğerleri, 2021). Ayrıca, çoğu spor federasyonunun genç atletleri mevcut yarışma sonuçlarına göre seçmesi ve gelişim potansiyellerini değerlendirmemesi, bu süreçlerin genç yeteneklerin değerlendirilmesinde temel göstergeleri entegre etmede başarısız olduğunu göstermektedir (Romann, 2020). Bu eksiklikleri gidermek için, birçok spor kulübü, akademi ve federasyon, yetenek seçiminde biyo-bantlama veya yetenek seçiminde olgunlaşma durumunu veya doruk boy hızını test etme gibi yeni stratejiler eklemeye yönelmiştir (Arede ve diğerleri, 2021).

2.3. Çocuklarda Spor

Spor, çocukların fiziksel, bilişsel ve sosyal gelişimlerinde önemli rol oynayan bir aktivitedir. Düzenli spor yapmanın, çocukların kas ve kemik gelişimini desteklemesi, kardiyovasküler sağlığını iyileştirmesi, obezite ve diyabet gibi kronik hastalıklara yakalanma riskini azaltması, dikkat, hafıza ve problem çözme becerilerini geliştirmesi, takım çalışması, iletişim ve liderlik gibi sosyal becerileri geliştirmesi gibi çeşitli faydaları olduğu araştırmalarla gösterilmiştir.

- ***Fiziksel Gelişim:*** Spor, çocukların kas ve kemik gelişimini destekleyen önemli bir aktivitedir. Spor yaparken çocuklar, kaslarını ve kemiklerini çalıştırarak güçlendirirler. Bu durum, çocukların fiziksel aktivite yapmalarına ve sağlıklı bir kiloda kalmalarına yardımcı olur. Ayrıca, sporun çocukların obezite ve diyabet gibi kronik hastalıklara yakalanma riskini azalttığı da bilinmektedir (Barker ve Pan, 2023).
- ***Bilişsel Gelişim:*** Düzenli spor yapmanın, çocukların bilişsel işlevlerini geliştirdiği ve dikkat, hafıza ve problem çözme becerilerini iyileştirdiği araştırmalarla

gösterilmiştir. Spor yaparken çocuklar, çevrelerini daha iyi algılar ve dikkatlerini daha uzun süre odaklayabilirler. Ayrıca, sporun çocukların öğrenme ve kavrama becerilerini geliştirdiği de bilinmektedir (Brown ve Frank, 2020).

- ***Sosyal Gelişim:*** Spor, çocukların sosyal becerilerini geliştirmelerine yardımcı olan önemli bir aktivitedir. Spor yaparken çocuklar, takım çalışması, iletişim ve liderlik gibi beceriler geliştirirler. Bu beceriler, çocukların okulda ve iş hayatında başarılı olmalarına yardımcı olur. Ayrıca, sporun çocukların stresi azaltmasına, özgüvenlerini geliştirmesine ve olumlu bir benlik algısı geliştirmesine yardımcı olduğu da bilinmektedir (Coakley, 2022).

2.3.1. Çocukların Spora Başlama Dönemleri: Çocuklarda spora başlama yaşı üzerine yapılan araştırmalar, spor faaliyetlerine başlamak için çocukların hem fiziksel hem de zihinsel olarak hazır olmalarının gerekliliğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, çocukların yaşları ve gelişim seviyelerine uygun spor aktivitelerinin seçilmesi önemlidir.

2 ila 5 yaş arasındaki çocuklar genellikle organize sporlar için gerekli temel motor becerilere sahip değildirler. Bu yaş grubundaki çocuklar için önerilen aktiviteler, basit motor becerilere odaklanır ve çocukların keşfetme, deneme ve taklit etme yoluyla öğrenmelerine imkan tanır (American Academy of Pediatrics, 2019).

6 ila 9 yaş aralığında, çocuklar basit organize sporlar için gerekli motor becerilere genellikle sahip olurlar, ancak karmaşık motor becerileri gerçekleştirmek ve takım çalışması gibi kavramları anlamak için hala gelişmeye ihtiyaç duyarlar. Bu dönemde, çocukların başarı, eylem ve katılımı teşvik eden esnek kurallara sahip sporlarla tanıştırılmaları önerilir (HealthyChildren.org).

10 ila 12 yaş arası çocuklar, daha karmaşık sporlara hazır hale gelirler. Bu yaş grubundaki çocuklar, karmaşık motor becerileri, takım çalışması ve stratejileri gerektiren sporları oynamak için gerekli yeteneklere sahip olabilirler. Uzmanlar, bu yaş grubundaki sporların yetenek gelişimi, eğlence ve katılıma odaklanması gerektiğini belirtmektedirler (HealthyChildren.org).

Bu bulgular, çocuklarda spora başlama yaşının belirlenmesinde fiziksel, zihinsel ve sosyal becerilerin dikkate alınmasının önemini göstermektedir. Erken yaşlardaki çocuklara yönelik spor programlarının, çocukların gelişim aşamalarına uygun olarak tasarlanması, çocukların spor faaliyetlerinden en iyi şekilde yararlanmalarını sağlar.

2.4. Sporda Özelleşme

Sporlarda özelleşme, tek bir spor dalında yoğun ve yıl boyu süren eğitimi ifade eder ve bu konuda devam eden tartışmalar bulunmaktadır. Bazı uzmanlar, elit düzey beceri

gelişimi için özelleşmenin gerekli olduğunu savunurken, diğerleri ise genç atletlerin genel gelişimi üzerinde olumsuz etkileri olabileceğini ve sakatlanma ve tükenmişlik riskini artırabileceğini belirtmektedir (Jayanth, 2013).

Sporlarda özelleşme için uygun yaş tartışılırken göz önünde bulundurulması gereken bazı önemli noktalar şunlardır:

- ***Bireysel Faktörler:*** Spor dalında özelleşme kararı, çocuğun bireysel ilgi alanlarına, yeteneklerine ve fiziksel olgunluğuna dayalı olarak alınmalıdır. Her çocuk için erken yaşta özelleşme uygun olmayabilir; bu nedenle, her bir çocuk için bu yaklaşımın potansiyel faydaları ve riskleri dikkatlice değerlendirilmelidir (Jayanthi ve diğerleri, 2013).
- ***Fiziksel Olgunluk:*** Araştırmalar, ergenlik öncesi dönemde spor dallarında özelleşmenin elit düzey başarılar için gerekli olmayabileceğini göstermektedir. Bazı uzmanlar, tek bir spor dalında yoğun eğitimi ergenliğin sonlarına kadar ertelemenin, başarıyı optimize ederken sakatlanma riskini, psikolojik stresi ve tükenmişliği en aza indirebileceğini savunmaktadır. Bu yaklaşım, sporcunun fiziksel ve psikolojik gelişimine daha uygun bir yol sunabilir (Jayanthi ve diğerleri, 2013).
- ***Uzmanlaşmanın Olumlu Etkileri:*** Erken yaşta sporda özelleşmenin olumlu etkileri, sporcunun disiplin ve takım çalışmasına yönelik davranışları geliştirme yeteneği gibi alanlarda görülebilir. Bu tür davranışlar, bireyin spor akademilerinin beklediği standartlara daha hızlı uyum sağlamasına katkıda bulunabilir. Erken özelleşme, zaman yönetimi, takım uyumu, hiyerarşi bilinci ve spesifik spor bilgisi gibi alanlarda gelişim sağlayabilir (Green, 2023).
- ***Alternatif çözümler:*** Bir spor dalında geçirilen süreyi sınırlamak ve çeşitli sporları keşfetmek bulunur. Bu, 'erken çeşitlendirme' olarak adlandırılan bir yaklaşımdır. Bu yöntem, sporcunun gelişimini, zaman ve sabır gerektiren uzun vadeli bir süreç olarak değerlendirir ve bu doğrultuda bir atletik gelişim metodolojisini benimser (Green, 2023).
- ***Ebeveyn ve antrenör:*** Ebebeyn ve antrenörlerin katılımı çocukların spor dallarında özelleşme kararlarını yönlendirmede hayati bir öneme sahiptir. Erken yaşta özelleşmenin potansiyel risklerini ve faydalarını bilerek, çocuğun birden fazla spor dalını keşfetme veya tek bir spor dalında yoğun eğitime geçişini erteleme kararını desteklemeleri önemlidir. Bu, çocuğun sporculuk yolculuğunda kritik bir faktördür (Jayanthi ve diğerleri, 2013).

Yukarıda yer alan noktalara bakarsak spor dallarında özelleşme için uygun yaş, her çocuk için değişkenlik göstermektedir ve potansiyel fayda ve risklerin göz önünde bulundurulması önemlidir. Ergenlik sonlarına kadar tek bir spor dalında yoğun eğitimi ertelemek, başarıyı optimize ederken yaralanma, psikolojik stres ve tükenmişlik risklerini en aza indirebilir. Ebeveynler ve antrenörler, bu faktörlerin bilincinde olmalı ve çocuğun birden fazla spor dalını keşfetme veya tek bir spor dalında yoğun eğitime başlamayı ertelemesi kararını desteklemelidir.

2.5. Temel Hareket Eğitimi

Temel hareket eğitimi, bireylerin seviyelerini iyileştirmek, hareket verimliliğini artırmak ve yaralanma risklerini azaltmak için gerekli temel hareket kalıplarını içerir. Bu hareket kalıpları, genel sağlık ve performans açısından önemlidir. Amerikan Egzersiz Konseyi'nin Entegre Fitness Eğitimi Modeli, beş temel hareket kalıbını tanımlar. Bu kalıplar arasında eğilme ve kaldırma hareketleri (örneğin çömelmek) ve tek bacak hareketleri (örneğin tek bacak duruşu) yer alır. Bu hareket kalıplarının doğru uygulanması, sporcuların ve egzersiz yapan bireylerin genel sağlık ve performanslarını artırmak için kritik öneme sahiptir. (Earle ve Baechle, 2008).

Uygun hareket kalıplarının gelişimi, performansın iyileştirilmesinin yanı sıra sakatlanma risklerinin azaltılmasında kritik bir rol oynamaktadır. İşin profesyonelleri, bireylerin gereken hareketleri öğrenmelerine ve bu hareketlerin doğru bir şekilde uygulanmasını sağlamaya yardımcı olmak için hareket kriterleri geliştirebilirler. Ayrıca, vücut farkındalığını artırmak ve iyileştirmeye yönelik erişilebilir referanslar sağlamak amacıyla yeni teknolojileri de entegre edebilirler. Bu yaklaşım hem bireysel olarak seviyelerini hem de genel atletik performansı optimize etmeye katkıda bulunur (Kritz ve diğerleri, 2010).

Temel hareket kalıpları, egzersizleri biomekanik taleplerine göre sınıflandırmanın bir yoludur ve bu kalıplar, sporcuların atletik gelişimi için kullanılan egzersizleri içerir. Bu egzersizler, popülerliklerine ve egzersiz seçimindeki temel rollerine göre sınıflandırılır. Bu kategorizasyon, çeşitli spor dallarında, örneğin rugbyde, kullanılan spesifik hareketlerin gelişiminde etkilidir. Bu yaklaşım, sporcuların bireysel seviyelerini geliştirerek performanslarını artırmak için stratejik bir yöntem sağlar.

Beden eğitiminde, özellikle ilkokul düzeyinde Temel Hareket Becerilerinin teşvik edilmesi, günümüzde önemli bir odak noktası haline gelmiştir (McKenzie, 2002). Temel Hareket Becerilerine hakim çocukların, fiziksel aktivite seviyeleri ve kilo kontrolünde iyi düzeylere sahip olmaları beklenmektedir (Morgan, 2013). Bu nedenle, ilkokul beden eğitimi programlarında Temel Hareket Becerilerine özel bir önem verilmesi gerekmektedir. Özellikle

alt sınıflarda müfredat, temel hareketlerin hakimiyetini vurgulamakta ve Temel Hareket Becerilerinin gelecekteki önemli rolüne dikkat çekmektedir.

Fiziksel aktivite, Temel Hareket Becerilerinin gelişimi için önemli bir ortam sağlar. Temel Hareket Becerileri, temel hareketlerin düzenli bir birleşimini ve birden fazla vücut bölümünden hareket kalıplarının kombinasyonunu içerir ve diğer hareket becerilerinin kazanılmasının ilk aşamasıdır (Chen ve diğerleri, 2017). Araştırmalar, erken yaşta Temel Hareket Becerileri kazanan çocukların sonraki fiziksel aktivitelerde yetkinlik gösterdiğini ortaya koymaktadır (Wibowo ve diğerleri, 2017). Temel Hareket Becerileri, çocukların çeşitli fiziksel aktivitelere ve sporlara katılımının temelini oluşturur ve mümkün olan en erken yaşta uygulanmalıdır.

Temel Hareket Becerilerini kazanmak için hareket kavramını anlamak gereklidir. Bu, özellikle ilkokul çağı çocuklar için önemlidir. Bu yaşlarda, çocuklar duygusal ve sosyal olarak benmerkezci olma eğilimindedirler. Aynı zamanda, çeşitli yer değiştirme, manipülasyon ve denge/kalma hareket kalıplarını geliştirirler (Mahendra, 2017). Çocuklar, keşfetme faaliyetlerini kendileri yapabildiklerinde çeşitli hareket biçimlerini iyi öğrenebilirler. Hareket haritası, tüm olası hareketleri vücut hareketleri, vücut farkındalığı, mekansal farkındalık, hareket nitelikleri ve ilişkiler olmak üzere beş ana kategoriye ayırır (Altinkok, 2017).

Hareket eğitimi, çocuklara yönelik beden eğitimi öğretiminin bir modelidir ve rekabetçilikten ziyade hareket kavramları ve bileşenlerinin öğretilmesine odaklanır. Bu modelin, Temel Hareket Becerilerini gelişimine katkıda bulunduğu kabul edilir (Mahendra, 2017). Araştırmalar, hareket eğitiminin erken çocuklukta başlaması ve yaşam boyu öğrenme ilkesine uygun olarak sürdürülmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu yaklaşımın, atma, yakalama, top kontrolü gibi motor becerilerin 6-7 yaşlarında kazanılmasına yardımcı olduğu gösterilmiştir (Werner, 1979).

2.5.1. Temel Hareket Eğitiminde Beden Eğitiminin Yeri: Beden eğitimi, genç çocukların kapsamlı gelişiminde, fiziksel iyi oluşları ile bilişsel, sosyal ve duygusal büyümelerini içeren önemli bir rol oynar (Dünya Sağlık Örgütü, 2018). Erken çocuklukta düzenli fiziksel aktivitenin, gelişmiş motor becerilere, artan fitness seviyelerine, geliştirilmiş özsaygıya ve daha iyi akademik performansa katkıda bulunduğu geniş çapta kabul edilmektedir (Neill ve diğerleri, 2016; Tremblay ve diğerleri, 2017). Bu nedenle, genç çocuklar arasında beden eğitimine yönelik farkındalığı ve olumlu tutumları teşvik etmek, yaşam boyu fiziksel aktivitelere katılımı teşvik etmek için zorunludur.

2.6. Sporda Psikolojik Özellikler

Spor psikolojisi, sporcuların zihinsel sağlığını, performansını ve motivasyonunu etkileyen psikolojik faktörleri inceleyen bir bilim dalıdır. Bu alan, sporcuların mental dayanıklılığını, konsantrasyonunu, stresle başa çıkma becerilerini ve takım içi dinamikleri inceler ve bunların performans üzerindeki etkisini değerlendirir (Weinberg ve Gould, 2015). Spor psikolojisi ayrıca, sporcuların zihinsel hazırlığını ve psikolojik refahını optimize etmeye yönelik stratejiler geliştirmeyi amaçlar (Cox, 2012).

Spor psikolojisinin önemi, sporcuların zihinsel durumlarını ve performanslarını etkileyen psikolojik faktörleri anlamak ve bunlarla başa çıkmak için gereklidir. Bu alanda odaklanılan başlıca konular arasında motivasyon, stres yönetimi, özgüven ve takım dinamikleri yer alır (Weinberg ve Gould, 2018). Sporcuların mental dayanıklılığı, konsantrasyon ve karar verme becerileri gibi faktörler, performansları üzerinde belirleyici bir rol oynar (Baker ve diğerleri, 2003). Bu nedenle, spor psikolojisi hem rekabetçi sporcuların hem de genel spor yapma deneyimini iyileştirmeye yönelik çalışmalarda kritik bir rol oynar (Horn, 2007).

Spor psikolojisinde hedef belirleme, sporcuların motivasyonunu ve performansını artırmak için temel bir araçtır. Bu süreç, sporcuların hedeflerini belirlemelerine ve bu hedeflere ulaşmaları için gerekli stratejileri geliştirmelerine yardımcı olur (Locke ve Latham, 2002). Hedef belirleme teorisi, belirli ve zorlayıcı hedeflerin, sporcuların performansını önemli ölçüde iyileştirebileceğini göstermektedir (Weinberg ve Gould, 2015).

2.6.1. Sporda Psikolojik Özellikleri Etkileyen Faktörler: Spor psikolojisi, sporcuların zihinsel sağlığını, performansını ve motivasyonunu etkileyen çeşitli faktörleri içerir. Bu faktörler arasında motivasyon, özgüven, stres yönetimi, odaklanma, konsantrasyon, takım içi iletişim ve dinamikler, hedef belirleme, mental dayanıklılık ve başa çıkma stratejileri bulunur (Weinberg ve Gould, 2015).

2.6.2. Sporda Yetkinliği Geliştirmek İçin Psikolojik Özellikler: Yetkinliklerini geliştirmek için ihtiyaç duyulan psikolojik özelliklerin belirlenmesine yönelik 7-13 yaş arası çocuklarda psikolojik özelliklerin anlaşılabilmesi için PCDEQ-2 ye dayalı bir envanter olan PCDEQ-C Laureys ve arkadaşları (2021) tarafından geliştirilmiştir. İhtiyaç duyulan psikolojik özellikler performans endişeleri, sosyal destek, aktif hazırlık ve imgeleme, başarısızlığa olumsuz tepki, özyönetim kontrolü ve yönetim olmak üzere 5 alt boyut olarak belirlenmiştir.

2.6.2.1. Performans Endişeleri: Alt boyutu performans kaygısı ile ilgili maddeleri (N=16) içermektedir. Bu faktörden elde edilen sonuçlara göre yüksek puan alan katılımcılar, sadece yetenek geliştirme yollarını süreçlerine değil, aynı zamanda psikolojik iyi

oluş süreçlerinde de olumsuz etkilenebilirler (Collins ve diğerleri, 2016; Hill ve diğerleri, 2016). Özellikle yüksek düzeyde kaygı, potansiyel olarak kaçınma davranışına dayalı (pes etmek, bırakmak) baş etme stratejisi geliştirmeye yol açarak, artan kaygı ve kaçınma kısır döngüsünü harekete geçirebilir (Grant ve diğerleri, 2013).

2.6.2.2. Sosyal Destek: *A*lt boyutu ise sosyal destek arayışı ile ilişkili maddeleri (N=9) içermektedir. Katılımcılar (spor yapan çocuklar), yetenek geliştirme sürecindeki doğal zorluklarda onlara yardımcı olan ve hatta bu süreci kolaylaştıran, olumlu bir destekleyici sosyal ortamlardan faydalanır (Gould ve diğerleri, 2008; Hill ve diğerleri, 2011).

2.6.2.3. Aktif Hazırlık ve İmgeleme: *A*lt boyutu ise katılımcıların antrenman ve müsabakalarda yoğun imgeleme kullanımına ilişkin maddeler (N=13) içermektedir. Bu alt boyut ayrıca yetenek geliştirme sürecinde hedef belirleme davranışına yönelik bilgiler içermektedir (Hill ve diğerleri, 2019; MacNamara ve diğerleri, 2011).

2.6.2.4. Başarısızlığa Olumsuz Tepki: Alt boyu maddeleri (N=7) özellikle olumsuz sosyal değerlendirmelerle ilgili olarak, başarısızlığa verilen olumsuz tepkiyi vurgular (Grant ve diğerleri, 2013; Sagar ve Lavallee, 2010). Bu faktör aynı zamanda yeme bozuklukları ile ilgili maddeler üzerinde de yoğunlaşmaktadır. Başarısızlık korkusu ile yeme bozuklukları arasında bulunan ilişki göz önüne alındığında, bu durumun hiçte şaşırtıcı olmadığı bilinmektedir (Conroy, 2001).

2.6.2.5. Özerk Kontrol ve Yönetim: *A*lt boyutu maddeleri (N=6) ise planlama, organizsyon, öz-kontrol ve öz-denetim ile ilgili olumlu özelliklerin belirlenmesi ile ilgili maddeleri içermektedir (Hill ve diğerleri, 2019). Laureys ve diğ. (2021) tarafından geliştirilen toplam 51 maddelik ‘’çocuklarda yetkinliği geliştirmenin psikolojik özellikleri envanterinin’’ Alpha değerleri her bir alt boyut için 0.66 ile 0.86 arasında olduğu tespit edilmiştir.

3.BÖLÜM
YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklemi, uygulama prosedürü, veri toplama araçları ve veri toplama süreci ile verilerin analizine yönelik bilgiler paylaşıldı.

3.1. Araştırma Modeli

Mevcut çalışma nitel bir araştırmadır ve dolaylı ölçüm yaklaşımı içermektedir. Çalışmada kullanılan ölçüm aracı likert tipi standart bir ölçektir. Standart ölçekler bir kuramsal çerçeveye dayanma, geçerli, objektif ve güvenilir olma, uygulanma yöntemleri tanımlanmış ve yazılı hale getirilmiş olma gibi özelliklere sahiptir. Bu özellikler standart ölçekleri daha nesnel hale getirmektedir ve bu durum ölçeğin ölçme kabiliyetini artırmaktadır (Bayat, 2014).

3.2. Araştırma Etiği

Bu yüksek lisans tezi için Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Etik Kurulu'ndan 23 Aralık 2022 tarih ve 2022-11 nolu oturum sayısı ile etik kurul onayı alındı. Yürütülen tez çalışması İnsan Hakları Helsinki Deklarasyonu'na uygun olarak gerçekleştirildi. Bu tez Bursa Uludağ Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi Birimi tarafından desteklenmektedir (Proje No: SYL-2023-1333). (Ek-4)

3.3. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Bursa ilinde Milli Eğitime bağlı okullarda okuyan ilkokul ve ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise okul sporları lisansı ya da Gençlik ve Spor Müdürlüğüne bağlı ilgili branşa ait federasyondan lisansa sahip olan 7-13 yaş aralığında 287 (167 Erkek, 120 Kız) gönüllü sporcu öğrencilerden oluşturmaktadır.

3.3.1. Katılımcının çalışmaya dahil edilme kriterleri:

- 7-13 yaş arasında olmak.
- Milli Eğitime bağlı ilkokul ya da ortaokulda öğrenci olmak.
- Okul sporları ya da Gençlik ve Spor Müdürlüğüne bağlı federasyonlardan ilgili branşa ait lisansa sahip olmak.
- Sağlıklı olmak.

3.3.2. Katılımcının çalışmaya dahil edilmeme kriterleri:

- Gönüllü olmaması.
- 7 Yaşından küçük olmak.
- 13 Yaşından büyük olmak.
- Herhangi bir spor branşında lisansı bulunmamak.

3.3.3. Katılımcının çalışmadan çıkarılma kriterleri:

- Katılımcının çalışmaya katılmaktan vazgeçmesi.
- Katılımcının velisinin izin vermemesi.
- Katılımcının envanteri yarım bırakması

3.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Veli Onam Formu, Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanteri (ÇYGPÖE) kullanılmıştır.

3.4.1. Veli Onam Formu: Araştırmanın amacı, kapsamı, riskleri ve faydaları konusunda velileri bilgilendirmek için hazırlanmıştır. Veli onam formu, araştırmaya katılmadan önce velilere imzalatılmıştır. (Ek-1)

3.4.2. Kişisel Bilgi Formu: Katılımcıların cinsiyet, yaş, boy, spor branşı ve branşlarındaki deneyim yılı gibi bazı demografik bilgileri öğrenmek amacı ile araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgi formudur. (Ek-2)

3.4.3. Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmek için Psikolojik Özellikler Envanteri (ÇYGPÖE): Laureys ve arkadaşları (2021) tarafından 7-13 yaş spor yapan çocuklar için uyarlanmış 5 faktör 51 maddelik Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmek için Psikolojik Özellikler (ÇYGPÖE) envanteri uygulanacaktır. Ölçekte yer alan 5 alt boyut: performans endişeleri, sosyal destek, aktif hazırlık ve imgeleme, başarısızlığa olumsuz tepki, özyönetim kontrolü ve yönetim olarak belirlenmiştir. Ölçeğin kullanılması için yazarlardan izin alınmıştır. (Ek-3).

3.4.4. Çeviri Aşaması: Çocuklarda yetkinliği geliştirmenin psikolojik özellikleri envanterinin çeviri aşaması Beaton ve arkadaşları (2000) tarafından önerilen 5 aşama takip edilecektir. Bu aşamalara ait olan maddelerin çevirisi çocuklarda psikolojik özellikler kavramına hakim bir uzman tarafından gerçekleştirilecektir. Bu maddeler aynı zamanda, bahsedilen çocuklarda psikolojik özellikler kavramını bilmeyen ikinci bir uzman tarafından da çevrilecektir. Çalışmanın yazar grubu her maddenin incelemesini ayrı ayrı gerçekleştirilecek, anlaşılır olması, uygulanabilir olması ve bu çevirinin spor alanında çocuklarda psikolojik özellikler değerlendirmesinde doğru anlaşılabilmesi için, sürecin doğru değerlendirip değerlendirilemeyeceği konularını göz önüne alarak, birinci ve ikinci uzman tarafından gerçekleştirecek çevirileri göz önünde bulundurarak, yeni bir sentez formu oluşturacaklardır. Üçüncü aşamada ise, çocuklarda psikolojik özellikler kavramı hakkında bilgi sahibi olmayan iki çevirmen tarafından da çeviri sürecinden geçirilmesi planlanmaktadır. Bu aşama, tercüme edilen ölçeğin orijinal envanter ile anlam bütünlüğü açısından uyumluluğunu kontrol etmeyi amaçlar. Dördüncü aşamanın ise envanterin dil açısından eşdeğerliğinin belirlenmesi için en

önemli aşama olacağı düşünülmektedir. Bu aşamada spor bilimleri alanında uzman akademisyenlerden oluşan bir ‘’Uzmanlar Kurulu’’ oluşturulacaktır. Bu kurul, bahsedilen aşamaların envanterlerini ve aynı zaman da çeviri sürecindeki öneri ve düzeltmeleri gözden geçirecektir. Sonuç olarak çevirinin tüm aşamaları anlamsal, deyimsel, deneyimsel ve kavramsal olarak değerlendirilmeye alınacaktır.

3.5. Uygulama Prosedürü

Bu çalışma için Bursa İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okullarda öğrenim gören lisanslı çocuklardan veri toplandı. Daha öncesinde veli izni alınmış çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden katılımcılar antrenman yaptıkları alanlarda katılımcıya çalışma ile ilgili bilgilendirme yapıldı. Bilgilendirme sonrasında, katılımcıdan sırasıyla kişisel bilgi formu ve Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmek için Psikolojik Özellikler Envanterinin (ÇYGPÖE) doldurması istendi. Doldurulan formlar ve envanterler toplandı. Katılan tüm sporculara katkılarından dolayı teşekkür edildi.

3.6. İstatistiksel Analiz

Verilerin analizinde JASP 0.17.1 paket programı kullanılmıştır. Ölçme aracının uyum indekslerinin hesaplanması için Doğrulayıcı Faktör Analizi kullanılmıştır. 5 faktörlü modelin uyum indekslerini hesaplamak için CFI (Karşılaştırmalı uyum indeksi), TLI (Normlu olmayan uyum indeksi), RMSEA (Yaklaşık Hataların Ortalama Karekökü) ve SRMR (Hata Kareleri Ortalamasının Karekökü) değerleri dikkate alınmıştır. İstatistik programında maddeler orijinal ölçme aracındaki gibi faktörlere dağıtıldıktan sonra ikincil düzey faktör yapısı oluşturulmuştur.

Analiz yöntemi olarak çapraz ağırlıklı en küçük kareler (diagonally weighted least squares) yöntemi seçilmiştir. Veriler normal dağılım göstermediğinde modellerin uyum indekslerini hesaplamada Diyagonel ağırlıklı en küçük kareler yöntemi Maksimum Olabilirlik (maximum likelihood) yönteminden daha doğru sonuçlar vermektedir.

4. BÖLÜM
BULGULAR

4.1. Katılımcılar

Araştırmaya 11,29±1,51 yaşında 287 çocuk katılmıştır. Katılımcıların %41,8'i kız (n=120), %58,2'si erkektir (n=167). Katılımcıların boy ortalamaları 149,95±14,96 cm, kilo ortalamaları 42,30±11,13 kg'dir. Spora devam etme ortalamaları ise 2,74±1,97 yıldır. Araştırmaya katılan çocukların tamamı lisanslı sporcudur.

4.2. Analizler

Katılımcıların betimsel analizleri için SPSS 26 programı, ölçeğin faktör analizinin incelenmesindeki analizlerde JASP 0.17.1 paket programı kullanılmıştır. Ölçme aracının uyum indekslerinin hesaplanması için Doğrulayıcı Faktör Analizi kullanılmıştır. 5 faktörlü modelin uyum indekslerini hesaplamak için CFI, TLI, RMSEA ve SRMR değerleri dikkate alınmıştır. İstatistik programında maddeler orijinal ölçme aracındaki gibi faktörlere dağıtıldıktan sonra ikincil düzey faktör yapısı oluşturulmuştur. Analiz yöntemi olarak çapraz ağırlıklı en küçük kareler (diagonally weighted least squares) yöntemi seçilmiştir. Veriler normal dağılım göstermediğinde modellerin uyum indekslerini hesaplamada DWLS yöntemi ML (maximum likelihood) yönteminden daha doğru sonuçlar vermektedir. ML, verilerin sürekli ve düzgün dağılımlı olduğu mükemmel durum senaryosunda uygun bir şekilde kullanılır. Bu tahmin yönteminin doğruluğu, özellikle değişkenler az sayıda kategoriye sahip olduğunda, sürekli olarak ele alınmayan sıralı verilerle kullanıldığında çoğunlukla etkilenir. Veriler çok değişkenli normallik varsayımını karşılamadığında ek tahmin hatası ortaya çıkar. Buna karşılık, DWLS daha doğru parametre tahminleri sağlar ve modelin uyumu değişken türüne ve normal olmamaya karşı daha sağlamdır (Mindrila, 2010).

4.3. Bulgular

Analizler, modelin mükemmel uyumsa sahip olduğunu göstermiştir [x2=1815,274, df=1201, x2/df=1,51, CFI=0,94, TLI=0,94, RMSEA=0,04 (95%CI:0,03-0,04), SRMR=0,07]. Ölçme aracının faktör yükleri istatistiksel olarak anlamlıdır. İkincil seviye faktör analizinde alt boyutların parametre tahminleri ise Performans Endişeleri, Sosyal Destek, İmgeleme ve Aktif Hazırlık, Başarısızlığa Yönelik Olumsuz Tepki ve Özerk Kontrol ve Yönetim boyutları için sırasıyla 0,90, 0,87, 0,23, 0,89, 0,79 şeklindedir.

Tablo 1

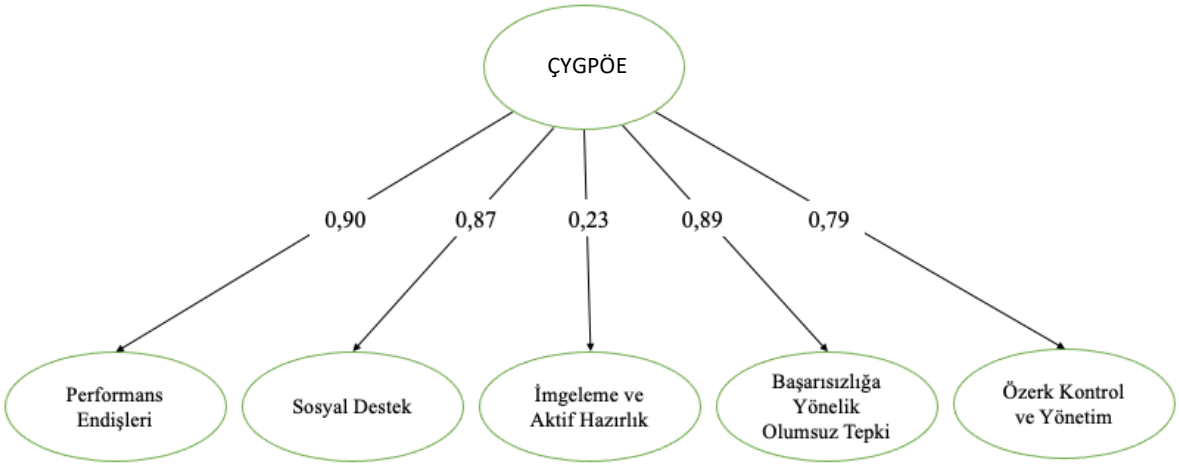
Çalışmaya katılan katılımcıların demografik bilgileri

	N	Minimum	Maksimum	Ortalama	Standart Sapma
Yaş (yıl)	287	7.00	13.00	11.28	1.50
Boy (cm)	287	135.00	179.00	149.95	14.96
Kilo (kg)	287	20.00	89.00	42.30	3.90

Çalışmaya katılan katılımcıların yaşları 7 ile 13 arasında değişmektedir. Yaş dağılımı frekanslarına bakıldığında sırasıyla 7 yaşında (N=2), 8 yaşında (N=13), 9 yaşında (N=25), 10 yaşında (N=45), 11 yaşında (N=57), 12 yaşında (N=67) ve son olarak 13 yaşında (N=78) olan frekans dağılımları parantez içinde verilmiştir. Çalışmaya katılan bireylerin boyları 135cm ile 179cm arasında değişmekte olup ortalaması 149.95cm olarak tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan katılımcıların kiloları 29 ile 89kg aralığında değişmektedir, toplam katılımcı sayısının ortalama ağırlığı 42.30 kg olarak tespit edilmiştir.

Şekil 1

ÇYGPÖE'nin ikinci düzey doğrulayıcı faktör analiz diyagramı

Tablo 2

Ölçme aracının parametre tahminleri ve faktör yükleri

Faktör	Madde	Sembol	Tahmin	Std. Hata	z-değeri	p	%95 Güven Aralığı		Faktör Yükü
							Alt	Üst	
Performans Endişeleri	P1	λ11	0.262	0.032	8.201	< .001	0.199	0.325	0.386
	P2	λ12	0.346	0.041	8.475	< .001	0.266	0.427	0.471
	P3	λ13	0.298	0.036	8.276	< .001	0.227	0.368	0.429
	P4	λ14	0.340	0.041	8.340	< .001	0.260	0.420	0.436
	P5	λ15	0.352	0.041	8.505	< .001	0.271	0.433	0.500
	P6	λ16	0.352	0.041	8.522	< .001	0.271	0.433	0.471
	P7	λ17	0.405	0.047	8.653	< .001	0.313	0.496	0.541
	P8	λ18	0.323	0.038	8.468	< .001	0.249	0.398	0.459
	P9	λ19	0.323	0.038	8.402	< .001	0.248	0.399	0.444
	P10	λ110	0.289	0.036	8.102	< .001	0.219	0.359	0.368
	P11	λ111	0.371	0.043	8.635	< .001	0.287	0.456	0.553
	P12	λ112	0.332	0.039	8.416	< .001	0.254	0.409	0.435
	P13	λ113	0.368	0.043	8.569	< .001	0.284	0.452	0.501
	P14	λ114	0.345	0.040	8.527	< .001	0.266	0.424	0.510
	P15	λ115	0.382	0.044	8.609	< .001	0.295	0.468	0.532
	P16	λ116	0.413	0.048	8.697	< .001	0.320	0.506	0.567
Sosyal Destek	P17	λ21	0.246	0.033	7.371	< .001	0.181	0.311	0.343
	P18	λ22	0.325	0.042	7.728	< .001	0.243	0.407	0.464
	P19	λ23	0.309	0.041	7.555	< .001	0.229	0.389	0.401
	P20	λ24	0.316	0.041	7.663	< .001	0.235	0.397	0.439
	P21	λ25	0.481	0.060	8.023	< .001	0.364	0.599	0.607
	P22	λ26	0.234	0.032	7.224	< .001	0.171	0.298	0.356
	P23	λ27	0.627	0.077	8.133	< .001	0.476	0.778	0.703
	P24	λ28	0.457	0.057	7.966	< .001	0.345	0.570	0.537
	P25	λ29	0.348	0.045	7.711	< .001	0.259	0.436	0.454
İmgeleme ve Aktif Hazırlık	P26	λ31	0.862	0.061	14.105	< .001	0.742	0.982	0.508
	P27	λ32	0.885	0.056	15.922	< .001	0.776	0.994	0.584
	P28	λ33	0.630	0.053	11.930	< .001	0.526	0.733	0.400
	P29	λ34	0.846	0.057	14.785	< .001	0.734	0.958	0.538
	P30	λ35	0.850	0.061	14.053	< .001	0.732	0.969	0.569
	P31	λ36	0.586	0.048	12.177	< .001	0.492	0.681	0.439

Faktör	Madde	Sembol	Tahmin	Std. Hata	z-değeri	p	%95 Güven Aralığı		Faktör Yükü
							Alt	Üst	
	P32	λ37	0.863	0.055	15.725	< .001	0.755	0.970	0.591
	P33	λ38	0.860	0.057	15.154	< .001	0.749	0.971	0.586
	P34	λ39	0.728	0.054	13.371	< .001	0.621	0.835	0.472
	P35	λ310	1.045	0.057	18.255	< .001	0.933	1.157	0.618
	P36	λ311	0.932	0.054	17.304	< .001	0.826	1.037	0.626
	P37	λ312	0.764	0.048	16.021	< .001	0.670	0.857	0.555
	P38	λ313	0.725	0.050	14.494	< .001	0.627	0.824	0.505
Başarısızlığa Yönelik Olumsuz Tepki	P39	λ41	0.327	0.047	6.981	< .001	0.235	0.419	0.392
	P40	λ42	0.608	0.080	7.624	< .001	0.452	0.764	0.750
	P41	λ43	0.286	0.041	6.949	< .001	0.205	0.367	0.340
	P42	λ44	0.510	0.068	7.533	< .001	0.377	0.643	0.673
	P43	λ45	0.423	0.057	7.422	< .001	0.312	0.535	0.570
	P44	λ46	0.598	0.078	7.643	< .001	0.445	0.751	0.721
	P45	λ47	0.486	0.064	7.609	< .001	0.361	0.612	0.599
Özerk Kontrol ve Yönetim	P46	λ51	0.374	0.047	7.955	< .001	0.282	0.466	0.390
	P47	λ52	0.369	0.045	8.205	< .001	0.281	0.457	0.474
	P48	λ53	0.616	0.073	8.419	< .001	0.473	0.759	0.653
	P49	λ54	0.415	0.058	7.168	< .001	0.301	0.528	0.392
	P50	λ55	0.594	0.071	8.367	< .001	0.455	0.733	0.593
	P51	λ56	0.476	0.058	8.179	< .001	0.362	0.590	0.481

Tablo 2’de ölçme aracının parametre tahminleri ve faktör yükleri verilmiştir. Ölçeğin faktör yüklerinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir. Faktör yükleri aynı zamanda standartlaştırılmış para metre tahminlerini ifade etmektedir. Maddelere ait standart hataları oldukça düşüktür. Dolayısıyla, her bir maddenin ölçme aracının geneline yaptığı katkı anlamlıdır. Ölçme aracının orijinali performans endişeleri, sosyal destek, imgeleme ve aktif hazırlık, başarısızlığa karşı olumsuz tepki ve özerk kontrol ve yönetim olmak üzere beş alt boyuttan oluşmaktadır. DFA, ölçme aracının Türkçe formunun beş faktörlü yapısını doğrulamıştır.

Tablo 3

Ölçme aracının ikincil düzey faktör analizine ilişkin parametre tahminleri

						%95 Güven Aralığı		
Madde	**Sembol**	**Tahmin**	**Std. Hata**	**z-değeri**	**p**	**Alt**	**Üst**	**Faktör Yükü**
Performans Endişeleri	γ11	2.060	0.256	8.053	< .001	1.559	2.562	0.900
Sosyal Destek	γ12	1.780	0.235	7.562	< .001	1.319	2.241	0.872
İmgeleme ve Aktif Hazırlık	γ13	0.240	0.013	18.107	< .001	0.214	0.266	0.233
Başarısızlığa Yönelik Olumsuz Tepki	γ14	1.976	0.281	7.042	< .001	1.426	2.527	0.892
Özerk Kontrol ve Yönetim	γ15	1.314	0.164	8.035	< .001	0.993	1.635	0.796

Tablo 3'de ölçme aracının ikincil düzey faktör analizine ilişkin parametre tahminleri verilmiştir. Performans endişeleri boyutu bir üst yapıyı (ölçme aracının geneline) 0,90 katkı yapmaktadır. Sosyal destek boyutu 0,87, imgeleme ve aktif hazırlık 0,23, başarısızlığa yönelik olumsuz tepki 0,89, özerk kontrol ve yönetim ise 0,79 katkı sağlamaktadır. Bu değerler ayrıca ikincil düzey faktör analizindeki regresyon katsayılarını ifade etmektedir. Bu sonuçlar istatistiksel olarak anlamlıdır.

5. BÖLÜM
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Yetenek gelişiminde çocuklarda özellikle psikolojik beceriler gibi becerilerin incelenmesi ve bunların test edilmesi önemlidir. Bu araştırmada, 7-13 yaş arası çocuklarda psikolojik becerilerin gelişimini ölçmeye ve izlemeye yönelik bir değerlendirme aracı geliştirilmesi amaçlanmıştır. Araç, Türk kültürüne uygunluğunu değerlendirecek önemli bir adımdır. Bu amaçla, Türkçeye uyarlanmış formu bulunmayan "Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmek için Psikolojik Özellikler Envanteri" (ÇYGPÖE) kullanılarak, envanterin faktör yapısı ve güvenirliği incelenmiştir.

Yetenek gelişiminin amacı, bireyin üstün olma potansiyelini gerçekleştirmek için en uygun öğrenme ortamını sağlamak olduğundan, gelişimin bu önemli belirleyicilerinin sürekli olarak göz ardı edilmesi şaşırtıcıdır (Vaeyens ve diğerleri, 2008). Literatürde öz-düzenleme becerilerini geliştirmenin faydalarına yönelik desteğe rağmen, çok az sayıda yetenek gelişim modeli, öz-düzenlemeli öğrenenlerin gelişimini sistematik olarak teşvik etmektedir (Gould & Chung, 2004; Zimmerman, 2000; Zimmerman & Kitsantis, 1997). Ceci ve meslektaşları (Ceci, Barnett ve Kanaya, 2003), uzmanların herhangi bir 'donanım' avantajına sahip olmayabileceğini, bunun yerine gelişim fırsatlarından yararlanma motivasyonlarının uzman performansı elde etmek için gerekli bağlılığa yol açtığını öne sürerek bu argümanı destekliediler. Bu araştırma dizisinin yetenek belirleme ve geliştirmedeki uygulamalı uygulamalar için önemli sonuçları vardır. Geleneksel olarak çevresel (örneğin, erken uzmanlaşma, zenginleştirme programları), fiziksel ve/veya antropometrik faktörlere odaklanmak yerine, yetenek belirleme ve geliştirme modelleri, gelişme kapasitesini destekleyen tüm bileşenleri dikkate almalı, izlemeli ve geliştirmelidir. Bu amaçla Dweck (2008), yeteneğin zamanla çaba gösterilerek geliştirilebileceğine dair çevreden gelen mesajlarla büyüme zihniyetlerinin teşvik edilebileceğini öne sürdü (cf. Diamond, Barnett, Thomas ve Munro, 2007). Uygulamalı bir perspektiften bakıldığında, bu gereksinimleri karşılamak için gereken becerilerin karmaşıklığı, performansın özel gereksinimlerini karşılayan bireyselleştirilmiş ve esnek yetenek geliştirme yaklaşımların uygulanmasını destekler. Gelişimi etkileyen çok sayıda faktörün farkına varılarak, yetenek belirleme ve geliştirme modellerinin verimliliği, ne uygunsuz erken tanımlama önlemleri yoluyla 'potansiyeli' hariç tutarak, ne de potansiyelin gerçekleşmesine katkıda bulunan önemli yetenek geliştirme değişkenlerini göz ardı ederek artırılır.

Psikolojik özellikler yetenek geliştirme sürecinin ilk aşamalarında zaten önemli bir rol oynadığından (Blijlevens ve diğerleri, 2018) bu beceri ve özellikleri değerlendirmek ve izlemek için bir araca ihtiyaç vardı. Böylece 7-13 yaş arası sporculara yönelik PCDEQ-C'nin geliştirilmesine yönelik ilk adım atıldı ve geliştirildi. Türkçe geçerlik güvenirliğini yaptığımız bu ölçek, 14 ila 19 yaş arası sporcular için kullanılabilen PCDEQ'nun öncüsüdür.

Blijlevens ve arkadaşları (2018) genç sporcuların nispeten genç yaşta psikolojik özelliklere ve becerilere zaten sahip olduklarını ileri sürmektedir. Ayrıca, birçok araştırmacı (Blijlevens ve diğerleri, 2018; MacNamara ve Collins, 2011) genç yaşta, düşük düzeyde de olsa çeşitli psikolojik becerilere sahip olan sporcuların, belirli engelleri aşmak için bunu yetenek geliştirme süreçlerinin sonraki aşamalarında daha etkili bir şekilde kullanabileceklerini öne sürmektedir. Ek olarak, sporcuların ihtiyaç duyduğu beceri seti, uzmanlık gelişiminin diğer alanlarındaki artan taleplerle verimli ve olumlu bir şekilde başa çıkabilmek için artacaktır.

PCDE'lerden biri olan planlama ve organizasyon çocukluk döneminde zaten önemlidir. Bununla birlikte, genç sporcular planlama konusunda daha fazla düşünmeden muhtemelen ebeveynlerine ve antrenörlerine güveneceklerdir. Daha sonraki bir aşamada, sporcular yaşlandıkça ve yetenek geliştirme yollarında ilerledikçe, antrenörle birlikte planlama yapacaklardır (Jordalen, Lemyre ve Durand-Bush, 2020). Yaşın yanı sıra, bu genç yaş gruplarındaki cinsiyet farklılıklarının da daha fazla incelenmesi gerekmektedir. Örneğin ergen sporcularda yeme veya kaygı bozuklukları gibi belirli psikopatolojik sorunların yaygınlığında cinsiyete dayalı farklılıklar vardır; bu iki uyumsuz özellik de bu çalışmada kullanılmıştır (Schaal ve diğerleri, 2011) Bu aşamadaki kızlar genellikle hem fiziksel hem de duygusal olarak erkeklerden önde olabileceğinden, cinsiyet farklılıkları da olgunlaşmayla birlikte değişebilir (Marceau ve diğerleri, 2011). Bu nedenle, genç erkek ve kızlar arasındaki farklılıkların yalnızca bu uyumsuzluk değil, aynı zamanda olumlu psikolojik özellikler açısından da incelenmesi gereklidir. Yaş ve cinsiyet farklılıklarıyla örtüşen, dolayısıyla tanınması gereken bir diğer faktör de genç sporcuların katıldığı spor türüdür. Takım sporları ile bireysel sporlar arasındaki tipik farklılıkların yanı sıra, ergenlik yaş grubunda halihazırda görülen (MacNamara ve Collins, 2013) genç sporcuların katıldığı spor türleri de vardır. Aynı yaştaki kişiler yaptıkları spora bağlı olarak farklı yetenek gelişim aşamalarında olabilir. Erken uzmanlaşma sporları (örneğin yüzme, jimnastik), daha genç yaşlarda normal veya geç uzmanlaşma sporlarına (örneğin badminton, futbol ve diğerleri) göre daha yüksek ve daha karmaşık (psikolojik) beceriler dizisi gerektirir. Şu anda PCDE'lerin geliştirilmesinde sadece

yaş dikkate alınıyor, ancak belki de yetenek geliştirme aşamasına göre PCDE'lere yaklaşıldığında daha fazla bilgi gelecektir.

Bu çalışma, PCDEQ-C adı verilen, 7 ila 13 yaş arası sporcuların gelişimsel psikolojik özelliklerine yönelik biçimlendirici bir değerlendirme aracının Türkçeye uyarlanma sürecinde ilk adımı sunmaktadır. Bu anket, bir yetenek seçme aracı yerine, ülkemizdeki genç ve potansiyel sporcuların tüm yetenek belirleme ve geliştirme yolu boyunca ihtiyaç duyulan psikolojik özellikleri izlemek, geliştirmek ve tasarlamak için biçimlendirici bir değerlendirme aracı olarak kullanılmalıdır. Davranış gözlemleri, antrenörlerin görüşleri, aile veya velilerle diyalog ve PCDEQ-C sonuçlarının antrenörler ve/veya spor psikoloğu tarafından takip edilmesi gibi diğer önlemlerin kullanılması tavsiye edilir.

5.2. Sonuç

Faktör Yapısı ve Güvenirlik

Bu araştırma, Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmek için Psikolojik Özellikler Envanterinin (ÇYGPÖE) Türkçe uyarlamasının faktör yapısı ve güvenirliğini derinlemesine incelemiştir. Bulgular, envanterin altında yatan faktörlerin, Türk çocuklarının psikolojik özelliklerini kapsayacak şekilde sağlam bir temel oluşturduğunu göstermektedir. Faktör analizi sonuçları, envanterin iç tutarlılığı ve güvenirliği konusunda olumlu bir tablo çizmektedir.

Biçimlendirici Değerlendirme Aracı Olarak ÇYGPÖE

Araştırmanın temel hedeflerinden biri, psikolojik becerilerin gelişimini ölçmeye ve izlemeye olanak sağlayacak biçimlendirici bir değerlendirme aracı geliştirmekti. Elde edilen sonuçlar, ÇYGPÖE'nin bu hedefi başarıyla yerine getirebilecek bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir. Bu değerlendirme aracının kullanımı, çocukların bilişsel, duygusal ve sosyal yeteneklerini daha iyi anlamak ve desteklemek için önemli bir kaynak olabilir.

İstatistiksel Analiz Yöntemi ve Veri Dağılımı

Çapraz ağırlıklı en küçük kareler yönteminin tercih edilme sebepleri, verilerin normal dağılım göstermediği durumda daha doğru sonuçlar sağlamasıdır. Bu, özellikle psikometrik analizlerde sıkça karşılaşılan bir durumdur. ÇYGPÖE'nin faktör yapısını çözmek için bu yöntemin kullanılması, envanterin Türk kültürüne uygunluğunu artırabilir ve daha güvenilir sonuçlar elde etmeye yardımcı olabilir.

5.3. Öneriler

Uygulama ve Geliştirme

ÇYGPÖE'nin Türkçe formunun pratik uygulamasını ve geliştirmeyi hedefleyen gelecekteki araştırmalar, envanterin günlük yaşamda ne kadar etkili olduğunu daha iyi anlamamıza yardımcı olabilir. Ayrıca, ölçme aracının kullanımı sırasında karşılaşılan zorluklar ve geri bildirimler, envanterin daha da iyileştirilmesine yönelik değerli bilgiler sağlayabilir.

Kültürel Bağlam ve Genişletilmiş Çalışmalar

ÇYGPÖE'nin Türk kültürüne uygunluğunu daha fazla anlamak için kültürel bağlamı içeren genişletilmiş çalışmalar önemlidir. Bu, ölçme aracının farklı yaş grupları, coğrafi bölgeler ve sosyoekonomik durumları içeren geniş bir örnekleme dayanarak genelleme yeteneğini artırabilir.

İstatistiksel Yöntemlerin Karşılaştırılması

Gelecekteki çalışmalarda, çeşitli istatistiksel analiz yöntemlerinin ÇYGPÖE'nin faktör yapısını çözmek üzerindeki etkilerini daha ayrıntılı bir şekilde karşılaştırmak faydalı olabilir. Bu karşılaştırmalar, araştırmacılara en uygun analiz yöntemini seçmeleri konusunda daha fazla bilgi sağlayabilir.

Eğitim ve Uygulama Bağlamında Kullanımı

ÇYGPÖE'nin eğitim ve klinik uygulama bağlamında nasıl kullanılabileceği konusundaki pratik öneriler, özellikle eğitimciler, psikologlar ve diğer ilgili profesyoneller için değerli olabilir. Bu, envanterin gerçek dünya uygulamalarında nasıl kullanılabileceği konusunda daha fazla rehberlik sağlayabilir.

KAYNAKÇA

Allen, M. S., Greenlees, I., & Jones, M. (2013). Personality in sport: A comprehensive review. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, *6*(1), 184-208. https://doi.org/10.1080/1750984X.2013.769614

Altınkök, M. (2017). The effect of movement education based on cooperative learning method on the development of basic motor skills of primary school 1st grade learners. *Journal of Baltic Science Education*, *16*(2), 241-249.

Baker, J., Côté, J., & Abernethy, B. (2003). Sport-specific practice and the development of expert decision-making in team ball sports. *Journal of Applied Sport Psychology*, *15*(1), 12-25. https://doi.org/10.1080/10413200305400

Baker, J., Wilson, S., Johnston, K., Dehghansa, N., Koenigsberg, A., Vegt, de N., et al. (2020). Talent research in sport 1990–2018: a scoping review. *Frontiers in Psychology*, 1-11. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.607710

Barker, J. C., & Pan, W. (2023). *The benefits of sports for children's physical, cognitive, and social development*. National Academies Press.

Bayat, B. (2014). Uygulamalı sosyal bilim araştırmalarında ölçme, ölçekler ve "likert" ölçek kurma tekniği. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *16*(3), 1-24. https://dergipark.org.tr/tr/pub/gaziuiibfd/issue/28309/300829

Beaton, D. E., Bombardier, C., Guillemin, F., & Ferraz, M. B. (2000). Guidelines for the process of cross-cultural adaptation of self-report measures. *Spine*, *25*(24), 3186-3191. doi: 10.1097/00007632-200012150-00014

Benjamin, J. (2017). The nature of talent**.** *Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts***,** *11*(3), 249-259. https://doi.org/10.1037/aca0000244

Blijlevens, S. J., Elferink-Gemser, M. T., Wylleman, P., Bool, K., & Visscher, C. (2018). Psychological characteristics and skills of top-level Dutch gymnasts in the initiation, development, and mastery stages of the athletic career. *Psychology of Sport and Exercise*, *38*, 202-210. https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2018.07.001

Brown, L., & Frank, L. D. (2020). The benefits of physical activity for children and adolescents. *The Lancet Child & Adolescent Health*, *4*(4), 282-292.

Ceci, S. J., Barnett, S. M., & Kanaya, T. (2003). Developing childhood proclivities into adult competencies: The overlooked multiplier effect. In R. J. Sternberg & E. L. Grigorenko (Eds.), *The psychology of abilities, competencies, and expertise* (pp. 126-158). Cambridge, England: Cambridge University Press.

Ceci, S. J., & Williams, W. M. (2008). The nature of intellectual giftedness. Guilford Press.

Chen, W., Hammond-Bennett, A., & Hypnar, A. (2017). Examination of motor skill competency in students: Evidence-based physical education curriculum. *BMC Public Health*, *17*(1), 1-8. doi:10.1186/s12889-017-4105-2

Coakley, J. (2022). *Sport in society: Issues and controversies* (13th ed.). Routledge.

Collins, D., MacNamara, Á., & McCarthy, N. (2016). Super champions, champions, and almosts: Important differences and commonalities on the rocky road. *Frontiers in Psychology***,** *6*, 2009. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.02009

Collins, D. J., MacNamara, A., & McCarthy, N. (2016). Putting the bumps in the rocky road: Optimizing the pathway to excellence. *Frontiers in Psychology*, *7*, 1482. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.01482

Cox, R. H. (2012). *Sport psychology: Concepts and applications***.** McGraw-Hill Education.

Diamond, A., Barnett, W., Thomas, J., & Munro, S. (2007). Preschool program improves cognitive control. *Science, 318*, 1387–1388.

Dweck, C. S. (2008). *Mindset: The new psychology of success*. New York: Random House.

Earle, R. W., & Baechle, T. R. (2008). *Essentials of Strength Training and Conditioning* (3rd ed.). Human Kinetics.

Ericsson, K. A., Krampe, R. T., & Tesch-Römer, C. (1993). The role of deliberate practice in the acquisition of expert performance. *Psychological Review*, *100*(3), 363–406. https://doi.org/10.1037/0033-295X.100.3.363

Ericsson, K. A. (1996). *The road to expert performance: Empirical evidence from the arts and sciences, sports, and games*. Erlbaum.

Gagné, F. (2004). Transforming gifts into talents: The DMGT as a developmental theory. *High Ability Studies*, *15*(2), 119–147. https://doi.org/10.1080/1359813042000314682

Gould, D., Dieffenbach, K., & Moffett, A. (2002). Psychological characteristics and their development in Olympic Champions. *Journal of Applied Sport Psychology*, *14*, 172–204. https://doi.org/10.1080/10413200290103482

Green, T. (14 Şubat 2023). *Early Sports Specialisation.* https://www.scienceforsport.com/early-sports-specialisation/

Greenglass, E. R., & Fiksenbaum, L. (2009). Proactive coping, positive affect, and well-being: Testing for mediation using path analysis. *European Psychologist*, *14*(1), 29–39. doi: 10.1027/1016-9040.14.1.29

Grove, J. (29 Şubat 2016). *Talent development vs. talent identification: Give kids a chance.* https://activeforlife.com/talent-development-vs-identification/

Heller, K. A., & Perleth, C. (2008). The Munich high ability test battery (MHBT): A multidimensional, multimethod approach. *Psychology Science Quarterly*, *50*(2), 173–188. doi:10.5209/REV_FAIS. 2010.V15.N17.8487

Hill, A. P., MacNamara, A., & Collins, D. J. (2019). Development and initial validation of the Psychological Characteristics of Developing Excellence Questionnaire version 2 (PCDEQ2). *European Journal of Sport Science*, *19*(4), 517–528. https://doi.org/10.1080/17461391.2018.1535627

Horn, T. S., & Horn, J. L. (2007). *Family influences on children's sport and physical activity participation, behavior, and psychosocial responses.* APA Publications.

Jayanthi, N., Pinkham, C., Dugas, L., Patrick, B., & LaBella, C. (2023). Sports specialization in young athletes. *Sports Health*, *15*(3), 251-257. doi: 10.1177/1941738112464626

Jordalen, G., Lemyre, P. N., & Durand-Bush, N. (2020). Interplay of motivation and self-regulation throughout the development of elite athletes. *Qualitative Research in Sport, Exercise, and Health*, *12*(3), 377–391. https://doi.org/10.1080/2159676x.2019.1585388

Kerr, M., & Light, R. L. (2023). The benefits of sports for children's mental health. *Child & Adolescent Mental Health*, *28*(3), 199-205.

Koz, D., Fraser-Thomas, J., & Baker, J. (2012). Accuracy of professional sports drafts in predicting career potential. Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports, *22*(4), 64–69. doi: 10.1111/j.1600-0838.2011.01408.x

Kreider, R. B., & Tomporowski, P. D. (2020). Physical activity and cognitive function in children and adolescents. Current Opinion in Pediatrics, *32*(6), 757-764.

Kritz, M., Cronin, J. T., & Hume, P. A. (2010). Screening the upper-body push and pull patterns using bodyweight exercises. Strength & Conditioning Journal, *22*(2), 72–82. doi: 10.1519/SSC.0b013e3181df5cfe

Kritz, M., Cronin, J., & Hume, P. (2009a). The bodyweight squat: A movement screen for the squat pattern. *Strength & Conditioning Journal*, *31*(6), 76–85.

Kritz, M., Cronin, J., & Hume, P. (2009b). Using the bodyweight lunge to screen an athlete's lunge pattern. *Strength & Conditioning Journal*, *31*, 15–24.

Laureys, F., Collins, D., Deconinck, F. J. A., & Lenoir, M. (2021). Exploring the use of the Psychological Characteristics of Developing Excellence (PCDEs) in younger age groups: First steps in the validation process of the PCDE Questionnaire for Children (PCDEQ-C). *PLOS ONE*, *16*(11). doi: 10.1371/journal.pone.0259396

Locke, E. A., & Latham, G. P. (2002). Building a practically useful theory of goal setting and task motivation. *American Psychologist, 57*(9), 705-717.

MacNamara, Á., Button, A., & Collins, D. (2010a). The role of psychological characteristics in facilitating the pathway to elite performance. Part 1: Identifying mental skills and behaviors. *Sport Psychologist*, *24*(1), 52-73. doi:10.1123/tsp.24.1.52

MacNamara, Á., Button, A., & Collins, D. (2010b). The role of psychological characteristics in facilitating the pathway to elite performance. Part 2: Examining environmental and stage-related differences in skills and behaviors. *Sport Psychologist*, *24*(1), 74–96. doi:10.1123/tsp.24.1.74

MacNamara, A., & Collins, D. (2011). Development and initial validation of the Psychological Characteristics of Developing Excellence Questionnaire. Journal of Sports Sciences, *29*(12), 1273–1286. doi: 10.1080/02640414.2011.589468

MacNamara, A., & Collins, D. (2013). Do mental skills make champions? Examining the discriminant function of the psychological characteristics of developing excellence questionnaire. *Journal of Sports Sciences*, *31*(7), 736–744. doi:10.1080/02640414.2012.747692

Mahendra, A. (2017*). Model pendidikan gerak*. FPOK UPI.

Marceau, K., Ram, N., Houts, R. M., Grimm, K. J., & Susman, E. J. (2011). Individual differences in boys' and girls' timing and tempo of puberty: Modeling development with nonlinear growth models. *Developmental Psychology*, *47*(5), 1389–1409. https://doi.org/10.1037/a0023838

McKenzie, T. L., Sallis, J. F., Broyles, S. L., Zive, M. M., Nader, P. R., Berry, C. C., & Brennan, J. J. (2002). Childhood movement skills: Predictors of physical activity in Anglo American and Mexican American adolescents? *Research Quarterly for Exercise and Sport*, *73*(3), 238-244. https://doi.org/10.1080/02701367.2002.10609019

Mindrila, D. (2010). Maximum likelihood (ML) and diagonally weighted least squares (DWLS) estimation procedures: A comparison of estimation bias with ordinal and multivariate non-normal data. *International Journal of Digital Society***,** *1*(1), 60-66. https://doi.org/10.20533/ijds.2040.2570.2010.0010

Morgan, P. J., Barnett, L. M., Cliff, D. P., Okely, A. D., Scott, H. A., Cohen, K. E., & Lubans, D. R. (2013). Fundamental movement skill interventions in youth: A systematic review and meta-analysis. *Pediatrics*, *132*(5), 1361-1381. doi: 10.1542/peds.2013-1167

O'Neill, J. R., Pfeiffer, K. A., Dowda, M., & Pate, R. R. (2016). Journal of Physical Activity and Health, *13*(5), 606-610. doi:10.1123/jpah.2015-0245

Romann, M. (2020). Improving Talent Identification Through Analysis and Consideration of Biological and Relative Age. *Children*. *9*(10), 1-30. doi: 10.13140/RG.2.2.13062.80961.

Sarmento, H., Anguera, M. T., Pereira, A., & Araújo, D. (2018). Erkek futbolda yetenek seçimi ve geliştirme: sistematik bir derleme. *Sports Medicine*, *48*(5), 907-931. https://doi.org/10.1007/s40279-017-0851-7

Saward, C., Morris, J. G., Nevill, M. E., Nevill, A. M., & Sunderland, C. (2015). Hemoconcentration induced by exercise: Revisiting the dill and costill equation. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, *25*(6), 741-751. https://doi.org/10.1111/sms.12393

Schaal, K., Tafflet, M., Nassif, H., Thibault, V., Pichard, C., Alcotte, M., & Toussaint, J. F. (2011). Psychological Balance in High Level Athletes: Gender-Based Differences and Sport-Specific Patterns.. *PLOS ONE*, *6*(5), 7-19. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0019007

Till, K., & Baker, J. (2020). Challenges and [possible] solutions to optimizing talent identification and development in sports. *Frontiers in Psychology*, 11, 664-692. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.00664

Weinberg, R. S., & Gould, D. (2018). *Foundations of sport and exercise psychology* (7th ed.). Human Kinetics.

Werner, P. H. (1979). *A movement approach to games for children*. Mosby Company.

Wibowo, R., & Pramono, D. (2017). Fundamental Movement Skills and Game Performance in Invasion Game Activities. *International Journal of Scientific Research and Reviews*, *6*(1), 1-8. doi: 10.5220/0007061703900395

Wrang, C. M., Rossing, N. N., Agergaard, S., & Martin, L. J. (2022). The missing children: A systematic scoping review on talent identification and selection in football (soccer). *European Journal for Sport and Society*, *19*(1), 135-150. doi: 10.1080/16138171.2021.1916224

Vaeyens, R., Lenoir, M., Williams, A. M., & Philippaerts, R. (2008). Talent identification and development programmes in sport: Current models and future directions. *Sports Medicine*, *38*, 703–714.

Zimmerman, B. J. (2000). Attaining self-regulation: A social cognitive perspective. *Handbook of Self-Regulation*, 13–39. https://doi.org/10.1016/B978-012109890-2/50031-7

Zimmerman, B. J., & Kitsantas, A. (1997). Developmental phases in self-regulation: Shifting from process goals to outcome goals. *Journal of Educational Psychology*, *89*(1), 29–36. https://doi.org/10.1037/0022-0663.89.1.29

EKLER

EK 1 : VELİ ONAM FORMU

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, "Çocuklarda yetkinliği geliştirmenin psikolojik özellikleri envanterinin Türkçeye uyarlanması: Geçerlilik ve güvenirlik çalışması" adıyla, 15 Nisan 2023-15 Nisan 2024 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi:

7-13 yaş arası çocuklarda psikolojik becerilerin gelişiminin ölçülmesine ve izlenmesine olanak sağlayacak biçimlendirici bir değerlendirme aracının geliştirilerek Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda öğrenim gören ve spor yapan çocukların psikolojik özelliklerinin ölçülmesi ve izlenmesi hedeflenmektedir.

Araştırma Uygulaması: Anket / Görüşme / Gözlem şeklindedir.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleşmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmamama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla.

Araştırmacı : Hacer ÇETİN
İletişim :
Danışman : Doç. Dr.Recep GÖRGÜLÜ
İletişim

Velisi bulunduğum ..... sınıfı ..... numaralı öğrencisi ..... ……..'in yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin veriyorum. (Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).

Telefon Numarası : ...../...../.....

Veli İsim-Soyisim İmza:

EK 2 : KİŞİSEL BİLGİ FORMU

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Doğum Tarihiniz (Gün-ay-yıl) :

Cinsiyetiniz : Kız ☐ Erkek ☐

Boyunuz:

Kilonuz:

Branşınız:

Lisans: Okul Sporları Lisansı ☐ Kulüp Lisansı ☐

Kaç yıldır bu branşınız yapıyorsunuz :

İletişim Bilgisi (Telefon ya da e-mail) :

EK 3 : ÇOCUKLARDA YETKİNLİĞİ GELİŞTİRMENİN PSİKOLOJİK ÖZELLİKLER ENVANTERİ

ÇOCUKLARDA YETKİNLİĞİ GELİŞTİRMENİN PSİKOLOJİK ÖZELLİKLER ÖLÇEĞİ

		Bana Kesinlikle Uygunsuz	Bana Uygunsuz	Bana Biraz Uygunsuz	Bana Biraz Uygun	Bana Uygun	Bana Tamamen Uygun
1	İşler benim için iyi gitmediğinde geleceğim için endişelenirim.						
2	Geceleri sık sık uynaık şekilde uzanırım ve aynı şeyleri düşünüp dururum.						
3	Günlük sorunlar beni sık sık mutsuz eder.						
4	Aklımdaki rahatsız edici düşünceler yüzünden genellikle uykum bölünür.						
5	Küçük aksilikler bile odak noktamı kaybetmeme neden olur.						
6	Bazen, bir şeyde başarılı olamadığımda sonucu kontrol edememekten nefret ederim.						
7	Genellikle kötü şeyler olacağından endişe duyarım.						
8	Genellikle yaptığım hataları düşünüp dururum ki bu durumun performansıma hiçbir faydası olmaz.						
9	Eğer gerginsem, performans sergilerken bu hisle başa çıkmak zor gelir.						
10	Eğer tüm vaktimi ve dikkatimi sporuma harcamazsam performansım kötüye gider.						
11	Bir şey yanlış giderse, sonrasında nasıl devam edileceğini görmek zor gelir.						
12	Beni rahatsız eden şeyler hakkında diğer insanlarla konuşmak genellikle zor gelir.						
13	Beklenmedik bir şey olursa, kendimi bu duruma adapte etmek zor gelir.						
14	Sorunların üstesinden gelmek konusundan kendimi ikna etmek zor gelir.						
15	Eğer hata yaparsam bu hatayı aşırı düşünürüm ve büyük resmi göremem.						
16	Genellikle gergin hissederim.						
17	Başkasından yardım istemenin zayıflık göstergesi olduğunu düşünürüm.						
18	Bir sorunum olduğunda, yardım isteyebileceğim hiçkimsem yok.						
19	Randevuları ve önceden belirlenen zamanları genellikle unuturum.						
20	Takım arkadaşlarıma kıyasla, zor bir antrenmanı tamamlamakta daha başarısızım.						
21	Kendimi motive etmek zor geliyor.						
22	Antrenman ekibimle takılmakla artık ilgilenmiyorum.						
23	Bazen nedenini bilmeden mutsuz hissediyorum.						
24	Kötü bir antrenman ya da müsabaka geçirdiğimde, önemli olduklarını düşündüğüm insanlar genellikle hayal kırıklığına uğrar.						
25	Başkalarından yardım ve tavisye istemekten hoşlanmam.						

		Bana Kesinlikle Uygunsuz	Bana Uygunsuz	Bana Biraz Uygunsuz	Bana Biraz Uygun	Bana Uygun	Bana Tamamen Uygun
26	Öğrenme becerileri ya da oyun oynamak için hazırlandığımda imgeleme kullanırım.						
27	Performansımı geliştirmek için imgeleme kullanırım.						
28	Elit bir sporcu olmak için iyi düşünülmüş bir planım var.						
29	Aksiliklerle nasıl başa çıkacağıma dair önceden imgeleme yaparım.						
30	İyi bir performansa sahip olmanın nasıl hissettirdiğine dair önceden imgeleme yaparım.						
31	Tam olarak neyi başarmak istediğimi düzenli olarak düşünür ve planlarım.						
32	Bir şeyleri önce kafamda denemeyi seviyorum.						
33	Neye dikkat etmem gerektiğini gerçekten bilmek için rutinimi kafamda tekrarlarım.						
34	Benden ne istendiğini açık şekilde anlamak için zaman ayırırım.						
35	Ben kafamda her şeyi tekrar tekrar yaşayan biriyim.						
36	Bir rutine başlamadan önce onu gerçekleştirmeyi imgelerim.						
37	Her antrenmanda fiziksel olarak yapmanın yanı sıra zihnimden de bunları adım adım kontrol ederim.						
38	Müsabakaya varmadan önce, müsabakada ne yapmam gerekenleri kafamda çoktan kontrol etmiş olurum.						
39	Yemek vücut şeklimi değiştirdiğinden dolayı bir şeyler yediğimde bazen suçlu hissederim.						
40	Bir şeyde başarılı olmadığımda, insanların benimle artık ilgilenmeyeceğini düşünürüm.						
41	Aşırı kilo alıyorum diye endişlenerim.						
42	İşler iyi gitmediğinde, diğer insanların ne düşüneceği hakkında endişelenirim.						
43	Başarısız olduğumda, insanlar benimle daha az ilgilenir.						
44	Bir şeyde başarılı olmadığımda, daha çok diğer insanların benim hakkımda ne düşüneceğine dair endişelenirim.						
45	Kötü bir antrenman ya da müsabaka geçirirsem asla başaramayacağımdan korkarım.						
46	Genellikle bir şeyi yapmanın başka yollarını düşünmeden o şeyi yaparım.						
47	Bir başarısızlık için genellikle başka insanları ya da şartları suçlarım.						
48	Beklenmedik bir şey olursa, kendimi bu duruma adapte etmek çok zor gelir.						
49	Yapmamam gerektiğini bildiğim şeyleri genellikle yaparım.						
50	Sevdiğimden dolayı benim için iyi olmayan bazı şeyleri yaparım.						
51	Kötü alışkanlıkları bırakmayı zor bulurum.						

EK 4 : ETİK KURUL KARAR YAZISI

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULLARI
(Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu)
TOPLANTI TUTANAĞI

OTURUM TARİHİ
23 ARALIK 2022

OTURUM SAYISI
2022-11

KARAR NO 81: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nden alınan Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Recep GÖRGÜLÜ'ün danışmanlığında yüksek lisans programı öğrencisi Hacer ÇETİN'in "Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterlerinin Türkçe 'ye Uyarlanması: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması" konulu tez çalışması kapsamında uygulanacak ölçek sorularının değerlendirilmesine geçildi.

Yapılan görüşmeler sonunda; Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nden alınan Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Recep GÖRGÜLÜ'ün danışmanlığında yüksek lisans programı öğrencisi Hacer ÇETİN'in "Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterlerinin Türkçe 'ye Uyarlanması: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması" konulu tez çalışması kapsamında uygulanacak ölçek sorularının fikri, hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğu başvurucuya ait olmak üzere uygun olduğuna oybirliği ile karar verildi.

Prof. Dr. Ferhunde YILMAZ
Kurul Başkanı

Prof. Dr. Abamüslim AKDEMİR
Üye

Prof. Dr. Doğan ŞENYÜZ
Üye

Prof. Dr. Ayşe OĞUZLAR
Üye

Prof. Dr. Vejdi BİLGİN
Üye

Prof. Gülay GÖĞÜŞ
Üye

Prof. Dr. Alev SİNAR UĞURLU
Üye

EK 5 : TEZ ÖNERİ FORMU KABUL YAZISI

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ENSTİTÜ YÖNETİM KURULU
TOPLANTISI

FR 3.8.2_01

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ENSTİTÜ YÖNETİM KURULU KARARI

OTURUM TARİHİ	OTURUM SAYISI
15.11.2022	2022/45

KARAR NO: 01/d

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanlığının 08.11.2022 tarih ve 8512 sayılı 802110003 numaralı Yüksek Lisans öğrencisi Hacer ÇETİN'in tez konusu önerisi formu konulu yazısı ve ekleri görüşmeye açıldı.

Yapılan görüşmeler sonunda; Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Öğretim üyesi Doç.Dr. Recep GÖRGÜLÜ'nün danışmanlığını yürüttüğü 802110003 numaralı Yüksek Lisans öğrencisi Hacer ÇETİN'in "Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması" isimli tez konusu önerisinin BÜ Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinin 28/1 maddesi uyarınca uygun olduğuna oy birliği ile karar verildi.

T.C.
Rektörlük

Sıdıka APAYDIN
Enstitü Sekreteri V.

EK 6 : BAP KABUL YAZISI

TC

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

(Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi)

Konu:Yürürlüğe Giren Proje Öneriniz

Tarih
27.02.2023

Sayın : Doç.Dr. RECEP GÖRGÜLÜ

Aşağıda bilgileri özetlenen proje onerinize yönelik değerlendirme süreci tamamlanmış ve BAP Komisyonu tarafından desteklenmesi uygun görülen projeniz, proje sözleşmesinin Rektörlük Makamı tarafından onaylanmasıyla yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Tebrik eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımla,

Prof.Dr. MEHMET CANSEV
Koordinatör

Proje Başlığı: Çocuklarda yetkinliği geliştirmenin psikolojik özellikleri envanterinin Türkçeye uyarlanması Geçerlilik ve güvenirlik çalışması

Proje No: SYL-2023-1333

Proje Türü: Y.Lisans

Süresi: 12 ay

Başlama Tarihi: 27.02.2023

Onaylanan Bütçesi: 39796,20 TL

Proje Yürütücüsü: Doç.Dr. RECEP GÖRGÜLÜ

Araştırmacı(lar): ÖĞRENCİ HACER ÇETİN

EK 7 : MİLLİ EĞİTİM ARAŞTIRMA İZİN YAZISI

T.C.
BURSA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-86896125-605.01-71025381 24.02.2023
Konu : Hacer ÇETİN'in Araştırma İzni

MÜDÜRLÜK MAKAMINA

İlgi : Milli Eğitim Bakanlığı'nın Araştırma Uygulama İzinleri konulu 21/01/2020 tarih ve 1563890 (2020/2) sayılı Genelgesi.

Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Hacer ÇETİN'in "Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterlerinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması" konulu araştırması, Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörlüğü, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 10.01.2023 tarih ve 91857 sayılı yazıları ile bildirilmektedir.

Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Hacer ÇETİN'in "Çocuklarda Yetkinliği Geliştirmenin Psikolojik Özellikleri Envanterlerinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması" konulu araştırmasını Osmangazi, Yıldırım, Nilüfer, Kestel ve İnegöl ilçelerine bağlı Setbaşı Ortaokulu, Turgut Yılmazipek Yatılı Bölge Ortaokulu, Macide Gazioğlu Kükürtlü Ortaokulu, 23 Nisan Ortaokulu, Yunuseli Hacı Naciye Kanalıcı Ortaokulu, Vahide Aktuğ Ortaokulu, Erdem Beyazıt İmam Hatip Ortaokulu, Toplu Konutlar Ortaokulu, Mehmet Akif Ersoy İlkokulu ve Yenimahalle İlkokullarında uygulama yapma isteği ilimizde oluşturulan "Araştırma Değerlendirme Komisyonu" tarafından incelenerek değerlendirilmiştir. Araştırma ile ilgili çalışmanın **okul/kurumlardaki eğitim öğretim faaliyetleri aksatılmadan, araştırma formlarının aslı okul müdürlüklerince görülerek ve gönüllülük esası ile** okul müdürlüklerinin gözetim ve sorumluluğunda ilgi Genelge çerçevesinde uygulanması ayrıca **araştırma sonuçlarının Müdürlüğümüz ile paylaşılması** komisyonumuzca uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Mahmut KARAKAYA
İl Milli Eğitim Şube Müdürü

OLUR

Mustafa BİLİCİ
Vali a.
İl Milli Eğitim Müdür V.

Ek : Ölçekler (6 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Hocahasan Mh. İlkbahar Cad. No:38
(Yeni Hükümet Konağı A Blok) 16050/Osmangazi/BURSA
Telefon No : 0 (224)225 25 78
E-Posta: arge16@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys
Bilgi için: Engin SEYMEN
Unvan : Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni
İnternet Adresi: http://bursa.meb.gov.tr Faks: 445 18 10

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. https://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 539a-aec1-3833-afed-ef5d kodu ile teyit edilebilir.

EK 8 : KONGRE KATILIM SERTİFİKASI

EK 9 : KONGRE KATILIM SERTİFİKASI 2

ÖZ GEÇMİŞ			
Adı-Soyadı	Hacer ÇETİN		
Bildiği Yabancı Diller			
Eğitim Durumu	**Başlama-Bitirme**		**Kurum Adı**
Lise	2001	2004	Etimesgut Lisesi
Lisans	2011	2013	Gazi Üniversitesi
Yüksek Lisans	2021	2024	Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Doktora			
Çalıştığı Kurum	**Başlama-Ayrılma**		**Çalışılan Kurumun Adı**
1.	2019	-	Adana Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
Üye Olduğu Bilimsel ve Meslekî Kuruluşlar			
Katıldığı Proje ve Toplantılar	Bursa Uludağ Üniversitesi Lisansüstü Tez Projesi (BAP-LTP) Sport Psychology National Conference with International Participation- Romanya 21. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi- Antalya		
Diğer			
	Tarih **İmza** **Adı-Soyadı**		09.02.2024 Hacer Çetin